

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2011.6.22
KOM(2011) 370 galutinis

2011/0172 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

**dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir
2006/32/EB**

{SEK(2011) 779 galutinis}

{SEK(2011) 780 galutinis}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

1.1. Pasiūlymo pagrindas ir tikslai

ES nusistatė tikslą pasiekti, kad 2020 m. būtų sutaupoma 20 proc. pirminės energijos¹; šis tikslas tapo vienu iš penkių pagrindinių pažangaus, tvaraus ir įtraukaus augimo strategijos „2020 m. Europa“² tikslinių rodiklių.

Pagal naujausias Komisijos prognozes, kuriose atsižvelgiama į nacionalinius 2020 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslus, kuriuos valstybės narės nustatė, atsižvelgdamos į strategiją „2020 m. Europa“, ES 2020 m. pasieks tik pusę 20 proc. tikslinio rodiklio³. Europos Vadovų Taryba⁴ ir Europos Parlamentas⁵ ragina Komisiją patvirtinti naują plataus užmojo energijos vartojimo efektyvumo strategiją, kad būtų imtasi ryžtingų veiksmų didelėms galimybėms išnaudoti.

Kad naujai paskatintų energijos vartojimo efektyvumą, 2011 m. kovo 8 d. Komisija pateikė naują energijos vartojimo efektyvumo planą (EVEP), kuriame pateikiamos papildomo energijos taupymo priemonės, susijusios su energijos tiekimu ir naudojimu.

Šiame teisės akto pasiūlyme tam tikri EVEP aspektai paverčiami privalomomis priemonėmis. Svarbiausias pasiūlymo tikslas – svariai padėti pasiekti ES 2020 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslą. Kad būtų sėkmingas, pasiūlymą reikia skubiai priimti ir įgyvendinti valstybėse narėse.

Pasiūlyme taip pat apsvaistyta galimybė viršyti 20 proc. tikslinį rodiklį ir siekiama nustatyti bendrą energijos vartojimo efektyvumo skatinimo ES sistemą po 2020 m. 2011 m. Komisijos darbo programoje pasiūlymas laikomas strateginiu prioritetu.

1.2. Bendrosios aplinkybės

Kadangi ES importuoja vis daugiau brangstančios energijos, vidutinės trukmės laikotarpiu galimybė gauti energijos išteklių bus svarbesnė, be to, gali smarkiai nukentėti ES ekonomikos augimas. Todėl energijos vartojimo efektyvumas yra vienas iš svarbiausių 2020 m. tausiai išteklius naudojančios Europos pavyzdinės iniciatyvos⁶ aspektų. Energijos vartojimo efektyvumas yra ekonomiškiausias ir greičiausias būdas padidinti tiekimo saugumą ir veiksmingas būdas mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išlakas, dėl kurių keičiasi klimatas. Kaip nurodyta Komisijos komunikate „Konkurencingos mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos sukūrimo iki 2050 m. planas“⁷, energijos vartojimo efektyvumas gali padėti ES pasiekti ir net viršyti savo šiltnamio efektą sukeliančių dujų mažinimo tikslą.

ES ūkyje pradėjus efektyviau vartoti energiją, bus užtikrintas teigiamas poveikis ir ekonomikos augimui, ir darbo vietų kūrimui. Sutaupius energijos išlaisvins finansinių išteklių, kuriuos bus galima investuoti į kitas ekonomikos sritis, be to, bus galima padėti sumažinti

¹ 7224/1/07, REV 1.

² COM(2010) 2020.

³ SEC(2011) 277.

⁴ EUCO 2/1/11.

⁵ 2010/2107(INI).

⁶ COM(2011) 21.

⁷ COM(2011) 112.

sunkumų patiriantiems viešiesiems biudžetams tenkančią naštą. Fiziniais asmenimis energijos vartojimo efektyvumas reiškia mažesnes sąskaitas už energiją. Energijos nepriteklių galima mažinti strategiškai, imantis energijos vartojimo efektyvumo gerinimo priemonių. Galiausiai didesnė gamyba naudojant mažiau energijos turėtų pagerinti ES pramonės konkurencingumą ir užtikrinti jos pirmavimą pasaulinėse efektyvaus energijos vartojimo technologijų rinkose. Energijos vartojimo efektyvumas ir taupymas duoda naudos visai ES ekonomikai, viešajam sektoriui, verslui ir privatiems asmenims. Todėl 2020 m. Europos energetikos strategijoje energijos vartojimo efektyvumas laikomas vienu iš svarbiausių ateinančių metų ES energetikos politikos prioritetų.

1.3. Pasiūlymo srityje galiojančios nuostatos

Sutampa šio pasiūlymo ir dviejų direktyvų – Termofikacijos direktyvos (2004/8/EB) ir Energetikos paslaugų direktyvos (2006/32/EB)⁸ – taikymo sritis. Nė viena iš šių direktyvų energijos taupymo galimybės iki galo neišnaudotos. Todėl siūloma įsigaliojus naujai direktyvai šias dvi direktyvas panaikinti, išskyrus Energetikos paslaugų direktyvos 4 straipsnio 1–4 dalis, taip pat I, III ir IV priedus. Šios nuostatos susijusios su orientacinio 9 proc. galutinės energijos sutaupymo tikslinio rodiklio pasiekimu kiekvienoje valstybėje narėje iki 2017 m. per 5 metus iki Energetikos paslaugų direktyvos įgyvendinimo. Nors šio tikslinio rodiklio aprėptis ir užmojis skiriasi, juo padedama iki 2020 m. pasiekti ES 20 proc. energijos vartojimo efektyvumo tikslinį rodiklį, todėl jis turėtų būti paliktas taikyti iki 2017 m.

Kitos nuostatos, sutampančios su naujosios direktyvos nuostatomis, yra Direktyvos 2010/30/ES dėl energijos ženklinimo⁹ 9 straipsnio 1 ir 2 dalys, kurios bus panaikintos įsigaliojus naujajai direktyvai.

1.4. Derėjimas su kitomis ES politikos sritimis ir tikslais

Šis pasiūlymas paremtas 2020 m. Europos pažangaus, tvaraus ir įtraukaus augimo strategija¹⁰, nes ES 20 proc. energijos vartojimo efektyvumo tikslinis rodiklis yra vienas iš penkių pagrindinių šios strategijos tikslinių rodiklių. Tai yra vienas iš 2011 m. planuotų pateikti pasiūlymų įgyvendinant vieną iš septynių svarbiausių strategijos iniciatyvų – 2020 m. tausiai išteklius naudojančios Europos pavyzdinę iniciatyvą. Jis atitinka ir papildo ES klimato politiką.

Mažesnis energijos vartojimas, kurio siekiama šiuo pasiūlymu, taip pat turėtų padėti valstybėms narėms pasiekti savo tikslinius rodiklius, susijusius su energijos iš atsinaujinančių išteklių dalimi, nustatyta Direktyvoje 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją¹¹.

2. KONSULTACIJOS SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMAS

2.1. Konsultacijos, duomenų rinkimas ir naudojimas

Pasiūlymas parengtas pasirėmus įvairiausiomis valstybių narių ir suinteresuotųjų subjektų pateiktomis nuomonėmis, įskaitant bendras viešas konsultacijas internetu¹². Kitą plačių

⁸ OL L 144, 2008 4 27, p. 64.

⁹ OL L 153, 2010 6 18, p. 1.

¹⁰ EUCO 13/10.

¹¹ OL L 140, 2009 4 23, p. 16.

¹² Išsamiau žr. priedamo PV 1.2 skyrių ir I bei II priedus.

konsultacijų etapą 2011 m. sausio mėn. pradėjo Bukarešto tausios energijos forumo darbo grupės (jose dalyvauja valstybių narių ir suinteresuotųjų subjektų atstovai)¹³. Pasirėmus trijų modelių ir daugelio tyrimų rezultatais, buvo išsamiai ištirtas siūlomų variantų poveikis. Tiriant šį poveikį buvo analizuojamas ekonominis, socialinis ir aplinkosauginis variantų poveikis, atsižvelgta į subsidiarumo ir proporcingumo principus.

2.2. Poveikio vertinimas

Poveikio vertinime tiriami įvairūs variantai, suskirstyti į tris lygmenis:

- **Pirmojo lygmens politikos variantuose** tirama, kaip galima pagerinti dabartinę politikos sistemą. Šioje analizėje daugiausia dėmesio skiriama klausimams, ar šiuo metu Energetikos paslaugų direktyvoje įtvirtinto požiūrio į tikslinių rodiklių nustatymą reikėtų laikytis iki 2020 m., ar ES 20 proc. tiksliam rodikliui pasiekti reikėtų įtraukti ir nacionalinius energijos taupymo tikslinius rodiklius, o jei taip, tai ar jie turėtų būti privalomi ar tik rekomendaciniai.

Atlikus analizę prieita prie išvados, kad Energetikos paslaugų direktyvoje nustatyti tikslai turėtų būti toliau taikomi galutinio naudojimo sektoriams iki 2016 m. galutinio termino, tačiau, kad būtų pasiektas 20 proc. energijos vartojimo efektyvumo tikslinis rodiklis, juos reikia papildyti platesnio užmojo energijos taupymo tikslais pagal 2020 m. Europos procesą. Analizėje nurodyta, kad dabar šie rodikliai neturi būti privalomi ir kad privalomomis priemonėmis gali būti pasiekti tokie patys ar geresni rezultatai. Šių privalomų priemonių ir esamos politikos sistemos turėtų pakakti ES 2020 m. 20 proc. tiksliniam rodikliui pasiekti. Tačiau pažangą reikia stebėti ir pakankamai anksti imtis reikiamų taisomųjų veiksmų, siekiant užtikrinti, kad 2020 m. 20 proc. tikslinis rodiklis būtų pasiektas, jeigu pažanga vis dėlto būtų nepakankama.

- Antrojo lygmens politikos variantuose tiriamos įvairios priemonės, kaip išnaudoti likusias ekonomines galimybes paklausos ir pasiūlos srityje.

Poveikio vertinime energijos taupymo įpareigojimų sistemos vertinamos kaip galima energijos taupymo alternatyva galutinio naudojimo sektoriuose. Jame daroma išvada, kad energijos taupymo įpareigojimais galima sutaupyti daug energijos, tačiau reikėtų griežtinti esamas Energetikos paslaugų direktyvos nuostatas (pagal jas tokie įpareigojimai yra tik viena iš valstybėms narėms suteikiamų variantų, skirtų užtikrinti, kad energetikos komunalinių paslaugų įmonės taupyty energiją galutinio naudojimo sektoriuose). Paskui keliama klausimai dėl to, kiek energijos turėtų sutaupyti energetikos komunalinių paslaugų įmonės ir ar tokias įpareigojimų sistemas turėtų kurti tik valstybės narės, o gal kai kurios pagrindinės šių sistemų ypatybės turėtų būti suderintos. Poveikio vertinime nacionalinės energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemas siūloma nustatyti visose valstybėse narėse, siekiant per metus galutinės energijos suvartojimą sumažinti 1.5 proc. Nors kai kurias svarbiausias ypatybes reikia suderinti ES lygmeniu (tiksliniai sektoriai, užmojų platumas ir skaičiavimo metodai), valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė pritaikyti šias sistemas prie savo nacionalinių aplinkybių arba iš esmės išlaikyti turimas sistemas. Apsvarstyta ir galimybė sukurti baltųjų sertifikatų, kuriais būtų galima prekiauti, Europos sistemą, tačiau ji atmesta dėl tų pačių priežasčių kaip ir variantas visiškai suderinti visas sistemos kūrimo ypatybes.

Svarstant kitą politikos variantų rinkinį tiriamos viešojo sektoriaus dalyvavimo priemonės. Atlikus analizę konstatuota, kad naudos galėtų duoti dvi priemonės. Pirmiausia, kasmet reikėtų renovuoti 3 proc. viešosioms organizacijoms priklausančių pastatų, kad būtų pasiektas

¹³ Ataskaitos projektas skelbiamas <http://ec.europa.eu/energy/efficiency/bucharest>.

optimalių sąnaudų lygis ir padvigubintos esamos renovavimo normos. Antra, turėtų būti reikalaujama, kad viešosios organizacijos pirktų didelio energinio naudingumo produktus ir pastatus pagal esamą energetinį ženklšinimą ir sertifikatus.

Kiti didelį teigiamą poveikį (palyginti su sąnaudomis) turintys variantai yra tokie, kuriais siekiama skatinti energetikos paslaugų rinką, sąskaitose ir pažangiuosiuose skaitikliuose dažniau teikti geresnę informaciją namų ūkiams ir įmonėms apie jų faktiškai suvartojamą energiją, taip pat didelėms įmonėms privalomas energijos vartojimo auditas. Poveikio vertinimas rodo, kad visos šios priemonės yra vertingos mažinant informacijos stoką, kuri yra viena iš efektyvumo kliūčių; be to, taikant šias priemones gali būti sutaupyta daug energijos. Kiti energijos vartojimo efektyvumo skatinimo variantai taikant neprivalomas priemones vertinami kaip nepakankami, jei norima išnaudoti visas esamas taupymo galimybes.

Poveikio vertinime taip pat tiriama, kurios priemonės galėtų padėti išnaudoti energijos vartojimo efektyvumo galimybes transformuojant ir paskirstant energiją. Jame atmetami variantai, susiję su esamos Termofikacijos direktyvos nuostatų išlaikymu, nes jomis energijos vartojimo efektyvumas skatinamas ne visame energijos tiekimo sektoriuje, o tik kogeneracijos atveju, ir neužtikrinamas faktinis kogeneracijos priemonių diegimas (valstybių narių reikalaujama tikrai rinkti informaciją ir atsiskaityti Komisijai). Atlikta analizė rodo, kad, nustačius būtinuosius energijos gamybos rodiklių reikalavimus (įskaitant reikalavimus dėl privalomų kogeneracijos ir centralizuoto šildymo bei vėsinimo reikalavimų naujiems elektros gamybos įrenginiams ir privalomą didelio naudingumo kogeneracijos įrenginių prijungimą bei pirmenybinę prieigą prie elektros tinklo), energija ją gaminant būtų vartojama gerokai efektyviau. Energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų nustatymas energetikos reguliavimo institucijoms taip pat būtų vertinga efektyvesnio energijos perdavimo ir skirstymo priemonė.

Poveikio vertinime nagrinėjami nacionalinių ataskaitų teikimo ir įgyvendinimo stebėjimo variantai. Norint apriboti administracinę naštą ir užtikrinti tinkamą pažangos stebėjimą, poveikio vertinime siūloma paprasta ataskaitų teikimo forma, remiantis parinktais energijos vartojimo efektyvumo ir taupymo rodikliais, kuriuos būtų galima įtraukti į nacionalines metines reformų programas. Šią sistemą būtų galima papildyti išsamesne informacija apie energijos vartojimo efektyvumo priemones ir programas, kurių iš valstybių narių būtų reikalaujama tik kas trejus metus.

- Trečiojo lygmens politikos variantuose įvertinama pasirinktų pirmojo ir antrojo lygmens priemonių teisinė forma. Daroma išvada, kad, norint pasiekti ES užsibrėžtą 20 proc. energijos vartojimo efektyvumo tikslą, įgyvendinant ES politiką turi būti išnaudotos kiekvieno sektoriaus energijos taupymo galimybės, įskaitant sektorius, kuriems Energetikos paslaugų direktyva netaikoma. Todėl ir siūloma priimti naują teisės akto pasiūlymą, kuris apimtų abiejų direktyvų taikymo sritį ir išplėstų taikymą visiems sektoriams, kuriuose yra galimybių taupyti energiją. Dviejų direktyvų sujungimas į vieną teisės aktą laikytas geriausiu būdu supaprastinti esamus teisės aktus ir užtikrinti didesnę nuoseklumą.

Atliekant analizę nebuvo iki galo apsispręsta dėl teisinės formos. Tačiau, suformulavus konkrečias teisės akto pasiūlymo nuostatas, tapo aišku, kad, atsižvelgiant į papildomų įgyvendinimo priemonių turinį ir poreikį jų imtis nacionaliniu lygmeniu, direktyva būtų tinkamiausia teisinė forma.

Sumodeliavus situaciją, kad būtų įvertintas bendras pasirinktų politikos variantų poveikis, paaiškėjo, kad grynasis siūlomų priemonių poveikis 27 ES valstybėms narėms prilygsta 20 proc. pirminės energijos sutaupymo tiksliniam rodikliui. Be to, poveikio vertinime nustatyta, kad papildomos bendro 20 proc. tikslinio rodiklio pasiekimo sąnaudos, taikant pasirinktų priemonių rinkinį, yra nedidelės, palyginti su gautina nauda. Bendra ekonominė,

socialinė ir aplinkosauginė šių priemonių nauda labai padės įgyvendinti ES politikos kryptis ir strategijos „Europa 2020“ tikslus.

Energijos vartojimo efektyvumas yra viena iš svarbiausių priemonių Konkurencingos mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos sukūrimo iki 2050 m. plano tikslams pasiekti. Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos leidimų kaina yra didelė paskata mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išlakas. Rengiant pasiūlymą nagrinėti galimi scenarijai ir prieita prie išvados, kad jo priemonės neabejotinai leis papildomai sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išlakų, tačiau jomis ne iki galo nustatytas galimas poveikis apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos leidimų kainai. Siekiant efektyvaus energijos vartojimo 20 % tikslinio rodiklio Komisija privalės stebėti naujų priemonių poveikį Direktyvai 2003/87/EC, nustatančiai šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje, kad būtų išsaugotos prekybos apyvartiniais taršos leidimais paskatos, kuriomis skatinamos mažo anglies dioksido kiekio technologijų investicijos ir užtikrinamas prekybos apyvartiniais taršos leidimais sektorių pasirengimas būsimoms inovacijoms. Jei būtų priimtas atitinkamas politinis sprendimas, šiuo atžvilgiu būtina apsvarstyti galimybę imtis tinkamų priemonių, įskaitant prekybos apyvartiniais taršos leidimais sistemos pertvarkymą, atidedant atitinkamą skaičių leidimų iš tų, kuriuos bus pasiūlyta įsigyti aukcionuose 2013–2020 m.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

3.1. Siūlomų veiksmų santrauka

Siūlomoje direktyvoje nustatoma bendra energijos vartojimo efektyvumo skatinimo ES sistema, siekiant užtikrinti, kad būtų pasiektas tikslas iki 2020 m. sutaupyti 20 proc. pirminės energijos ir sudarytos sąlygos vėliau dar efektyviau vartoti energiją. Joje nustatytos taisyklės, kuriomis siekiama šalinti kliūtis ir tam tikrus rinkos veikimo trūkumus, trukdančius efektyviai tiekti ir vartoti energiją.

Galutinio naudojimo sektorių atžvilgiu daugiausia dėmesio direktyvoje skiriama priemonėms, kuriomis nustatyti reikalavimai viešajam sektoriui, susiję su jo turimų pastatų renovavimu ir aukštų energijos vartojimo efektyvumo standartų taikymu perkant pastatus, produktus ir paslaugas. Pasiūlyme reikalaujama, kad valstybės narės nustatytų nacionalines energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimo sistemas. Jame reikalaujama didelėse įmonėse reguliariai atlikti privalomą energijos vartojimo auditą ir nustatomi įvairūs reikalavimai energetikos įmonėms, susiję su matavimu ir sąskaitų išrašymu.

Energijos tiekimo sektoriaus atžvilgiu pasiūlyme reikalaujama, kad valstybės narės patvirtintų nacionalinius šildymo ir vėsinimo planus ir sudarytų didelio naudingumo gamybos ir efektyvaus centralizuoto šildymo ir vėsinimo galimybes ir užtikrintų, kad teritorijų planavimo taisyklės atitiktų šiuos planus. Valstybės narės privalo patvirtinti leidimų išdavimo kriterijus, užtikrinančius, kad įrenginiai būtų arti šilumos poreikio punktų esančiose vietose ir kad visi nauji elektros energijos gamybos įrenginiai ir esami iš esmės modifikuoti įrenginiai turėtų didelio naudingumo kogeneracijos įrenginius. Tačiau valstybėms narėms turi būti suteikta galimybė nustatyti atleidimo nuo šios pareigos sąlygas, jei įvykdomi tam tikri reikalavimai. Pasiūlyme taip pat reikalaujama, kad valstybės narės sudarytų energijos vartojimo efektyvumo duomenų aprašą visiems įrenginiams, kuriuose deginamas kuras arba rafinuojama mineralinė alyva ir dujos, ir nustatomi reikalavimai dėl pirmenybinės arba garantuotos prieigos prie tinklo, pirmenybinio didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos skirstymo ir naujų pramonės įrenginių, kuriuose susidaro naudotosios šilumos, prijungimo prie centralizuotų arba vėsinimo tinklų.

Tarp kitų siūlomų priemonių yra efektyvumo reikalavimai nacionalinėms energetikos reguliavimo institucijoms, informavimo ir sąmoningumo didinimo veiksmai, reikalavimai, susiję su sertifikavimo sistemų prieinamumu, energetikos paslaugų plėtros skatinimo veiksmais ir pareiga valstybėms narėms šalinti energijos vartojimo efektyvumo kliūtis, visų pirma pastato savininko ir nuomininko arba pastato savininkų interesų atotrūkį.

Galiausiai pasiūlyme numatoma nustatyti nacionalinius 2020 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslinius rodiklius ir reikalaujama, kad Komisija 2014 m. įvertintų, ar ES gali pasiekti savo tikslą iki 2020 m. sutaupyti 20 proc. pirminės energijos. Komisijos reikalaujama savo vertinimą pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai, o, jei taikytina, ir teisės akto pasiūlymą, kuriame būtų nustatyti privalomi nacionaliniai tiksliniai rodikliai.

3.2. Teisinis pagrindas

Pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 194 straipsnio 2 dalimi. Joje nustatyta, kad „kuriant vidaus rinką ar jai veikiant ir atsižvelgiant į poreikį išsaugoti ir gerinti aplinką, Sąjungos energetikos politika, vadovaujantis valstybių narių solidarumu, siekiama <...> c) skatinti energijos vartojimo efektyvumą bei taupymą ir naujų bei atsinaujinančių energijos formų plėtojimą“. Šiuo pasiūlymu konkrečiai siekiama nustatyti bendrą energijos vartojimo efektyvumo skatinimo ES sistemą.

3.3. Subsidiarumo principas

Subsidiarumo principas šiam pasiūlymui taikomas tokiu mastu, koku energetikos politika nepriklauso išimtinai Europos Sąjungos kompetencijai.

ES nusistatė sau tikslą užtikrinti, kad 2020 m. būtų sutaupoma 20 proc. pirminės energijos, ir šį tikslinį rodiklį nustatė kaip vieną iš penkių pagrindinių strategijos „Europa 2020“ tikslinių rodiklių. Taikant esamą energijos vartojimo efektyvumo sistemą, visų pirma Energetikos paslaugų ir Termofikacijos direktyvas, nesugebėta išnaudoti turimų energijos taupymo galimybių. Valstybių narių lygmeniu šiuo metu taikomų priemonių taip pat nepakanka likusioms rinkos ir reguliavimo kliūtims įveikti.

Šiame pasiūlyme sprendžiamos energetikos problemos (energijos tiekimo saugumas, tausumas ir klimato kaita, taip pat ES konkurencingumas) yra bendros visai ES. Siekiant užtikrinti veiksmų koordinavimą ir veiksmingesnį bendrą tikslų įgyvendinimą, būtinas kolektyvinis atsakas ES lygmeniu.

Naujojoje direktyvoje siūlomomis priemonėmis bus galima padėti užtikrinti, kad visos valstybės narės tinkamai prisidėtų prie veiksmų, kurie yra reikalingi 20 proc. tikslinio rodikliui pasiekti, ir vienodas sąlygas visiems rinkos dalyviams, visų pirma nustatant būtinausios energijos vartojimo efektyvumo reikalavimus (pvz., dėl galimybės patekti į viešąsias rinkas, taip pat energijos vartojimo audito įpareigojimų įmonėms, energijos taupymo įpareigojimų energetikos komunalinių paslaugų įmonėms ir kogeneracijos gamintojų prieigos prie tinklo). Pasiūlyme investuotojai patikinami, kad ES tikslas bus pasiektas, ir remiamos energijos vartojimo efektyvumo gerinimo priemonės, kaip antai didelio naudingumo kogeneracija ir centralizuotas šildymas bei vėsinimas.

3.4. Proporcingumo principas ir pasirinktas teisės aktas

Pasiūlymas neapima daugiau nei būtina energijos vartojimo efektyvumo tikslui pasiekti. Juo tam tikrose srityse nustatomi griežti energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, tačiau valstybėms narėms paliekama daug laisvės energijos vartojimo efektyvumo gerinimo priemones taip, kaip geriausiai tinka pagal jų nacionalines aplinkybes.

Pasitinka priemonė – direktyva, kurią valstybėms narėms reikės perkelti į savo nacionalinę teisę. Direktyvoje nustatomas galutinis rezultatas, kurį reikia pasiekti, ir bendri reikalavimai, o valstybėms narėms paliekama pakankamai lankstumo įgyvendinti direktyvą pagal nacionalinius ypatumus. Šiuo konkrečiu atveju direktyvos pakanka pasiūlymo tikslams pasiekti. Todėl suvaržymų lygis yra proporcingas siekiamam tikslui.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Kaip nurodyta kartu su direktyva pateikiamoje finansinėje pažymoje, direktyva bus įgyvendinama naudojant esamas biudžeto lėšas ir neturės poveikio daugiametei finansinei programai.

5. PAPILDOMA INFORMACIJA

5.1. *Acquis* supaprastinimas

Pasiūlymu padedama supaprastinti *acquis*, nors jis ir neištrauktas į paprastinimo darbo plano priemonių sąrašą. Priėmus šį pasiūlymą Energetikos paslaugų ir Termofikacijos direktyvos bus pakeistos viena direktyva ir užtikrintas vienodesnis požiūris į energijos vartojimo

efektyvumą ir taupymą. Atsižvelgiant į tai, kad į nacionalinę teisę reikėtų perkelti ne dvi direktyvas, o tik vieną direktyvą, taip pat turėtų šiek tiek supaprastėti administracinės procedūros.

Ataskaitų teikimo reikalavimai šiuo metu nustatyti abiejose direktyvose. Jie bus pakeisti vienu metinių ataskaitų rinkiniu (išsamios kas trejus metus teikiamos ataskaitos), remiantis ataskaitų teikimo procesu pagal strategiją „Europa 2020“.

Be to, šiuo pasiūlymu supaprastinami esamoje Energetikos paslaugų direktyvoje nustatyti energijos taupymo matavimo reikalavimai. Šiuo požiūriu direktyva turėtų padėti gerokai sumažinti valstybių narių šiuo metu patiriamą administracinę naštą.

5.2. Galiojančių teisės aktų panaikinimas

Priėmus pasiūlymą reikės panaikinti galiojančius teisės aktus. Reikės panaikinti Direktyvos 2010/30/ES 9 straipsnio 1 ir 2 dalis; Direktyvą 2004/8/EB ir Direktyvą 2006/32/EB. Direktyvos 2006/32/EB 4 straipsnio 1–4 dalys ir I, III bei IV priedai bus panaikinti tik 2017 m. sausio 1 d.

5.3. Persvarstymo, keitimo, laikino galiojimo sąlyga

Į pasiūlymą įtrauktos kelios persvarstymo sąlygos.

5.4. Išdėstymas nauja redakcija

Pasiūlymu nereikalaujama išdėstyti nauja redakcija.

5.5. Atitikties lentelė

Reikalaujama, kad valstybės narės perduotų Komisijai nacionalinių nuostatų, kuriomis direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, tekstą ir šių nuostatų bei direktyvos atitikmenų lentelę.

5.6. Europos ekonominė erdvė (EEE)

Pasiūlymas susijęs su EEE, todėl turėtų būti jai taikomas.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 194 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą¹⁴,

perdavus įstatymo galią turinčio teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹⁵,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę¹⁶,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Europos Sąjunga susiduria su beprecedentėmis problemomis, kurias lemia didėjanti priklausomybė nuo energijos importo ir menki energijos ištekliai, taip pat su poreikiu riboti klimato kaitą ir įveikti ekonomikos krizę. Energijos vartojimo efektyvumas yra gera šių problemų sprendimo priemonė. Jis gerina ES tiekimo saugumą, nes mažina pirminį energijos vartojimą ir energijos importą. Energijos vartojimo efektyvumas padeda mažiausiomis sąnaudomis mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išlakų ir taip švelninti klimato kaitą. Perėjimas prie efektyviau energiją vartojančios ekonomikos taip pat turėtų padėti paspartinti naujoviškų technologinių sprendimų plitimą ir pagerinti ES pramonės konkurencingumą, paskatinti ekonomikos augimą ir sukurti aukštos kokybės darbo vietų keliuose su energijos vartojimo efektyvumu susijusiuose sektoriuose;
- (2) 2007 m. kovo 8 ir 9 d. Europos Vadovų Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės išvadose pabrėžtas poreikis ES efektyviau vartoti energiją, kad būtų pasiektas tikslas užtikrinti, kad, palyginti su prognozėmis, iki 2020 m. pirminės energijos būtų

¹⁴ OL C , , p. .

¹⁵ OL C , , p. .

¹⁶ OL C , , p. .

suvartojama 20 proc. mažiau. Todėl 2020 m. ES būtų suvartojama 368 Mtoe mažiau pirminės energijos¹⁷;

- (3) 2010 m. birželio 17 d. Europos Vadovų Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės išvadose energijos vartojimo efektyvumo tikslinis rodiklis patvirtintas vienu iš pagrindinių naujosios ES darbo vietų ir pažangiojo, tvaraus ir įtraukaus augimo strategijos tikslinių rodiklių (Strategija „Europa 2020“). Siekdamos šį tikslą įgyvendinti nacionaliniu lygmeniu, valstybės narės, glaudžiai bendradarbiaudamos su Komisija, privalo nustatyti nacionalinius tikslinius rodiklius ir savo Nacionalinės reformos programose nurodyti, kaip jos ketina juos pasiekti;
- (4) Komisijos komunikate dėl 2020 m. energetikos¹⁸ energijos vartojimo efektyvumas laikomas 2020 m. ES energetikos strategijos pagrindu ir išreiškiamas poreikis nustatyti naują energijos vartojimo efektyvumo strategiją, kuri visoms valstybėms narėms leistų energijos naudojimą atsieti nuo ekonomikos augimo;
- (5) 2010 m. gruodžio 15 d. rezoliucijoje dėl energijos vartojimo efektyvumo veiksmų plano persvarstymo¹⁹ Europos Parlamentas paragino Komisiją į persvarstytą energijos vartojimo efektyvumo veiksmų planą įtraukti priemones, kuriomis būtų panaikintas atotrūkis, trukdantis 2020 m. pasiekti bendrą ES energijos vartojimo efektyvumo tikslą;
- (6) viena iš pavyzdinių strategijos „Europa 2020“ iniciatyvų – 2011 m. sausio 26 d. Komisijos patvirtinta tausiai išteklius naudojančios Europos pavyzdinė iniciatyva²⁰. Tai rodo, kad energijos vartojimo efektyvumas yra pagrindinis dalykas užtikrinant energijos išteklių naudojimo tausumą;
- (7) 2011 m. vasario 4 d. Europos Vadovų Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės išvadose pripažinta, kad ES energijos vartojimo efektyvumo tikslinio rodiklio nėra siekiama pagal planą ir kad reikalingi ryžtingi veiksmai, kad būtų išnaudotos didelės galimybės sutaupyti daugiau energijos pastatuose, transporte, produktuose ir įgyvendinant įvairius procesus;
- (8) 2011 m. kovo 8 d. Komisija priėmė 2011 m. energijos vartojimo efektyvumo planą²¹. Taip patvirtinta, kad ES nesiseka siekti savo energijos efektyvumo tikslinio rodiklio taip, kaip buvo numatyta. Kad ištaisyti susiklosčiusią padėtį, ji suformulavo atitinkamas energijos vartojimo efektyvumo politikos kryptis ir priemones, apimančias visą energetikos grandinę, įskaitant energijos gamybą, perdavimą ir skirstymą; viešojo sektoriaus pagrindinį vaidmenį energijos vartojimo efektyvumo srityje; pastatus ir įrenginius; pramonę; taip pat poreikį galutiniams vartotojams suteikti galimybę valdyti savo energijos vartojimą. Energijos vartojimo efektyvumas transporto sektoriuje tuo pačiu metu svarstytas 2011 m. kovo 28 d. transportui skirtoje baltojoje knygoje²². Visų

¹⁷ Pagal 2007 m. prognozes 2020 m. būtų suvartojama 1842 Mtoe pirminės energijos. 2020 m. sutaupius 20 proc. būtų suvartojama 1474 Mtoe mažiau energijos, t. y. 368 Mtoe mažiau, palyginti su prognozėmis.

¹⁸ COM/2010/0639 galutinis.

¹⁹ 2010/2107(INI).

²⁰ COM(2011) 21.

²¹ COM(2011) 109 galutinis.

²² COM(2011) 144 galutinis.

pirma Baltosios knygos 26 iniciatyvoje raginama visų rūšių transporto priemonėms nustatyti atitinkamus CO₂ išlakų standartus ir prireikus juos papildyti reikalavimais dėl energijos vartojimo efektyvumo, kad būtų įtrauktos visų rūšių varymo sistemos;

- (9) be to, 2011 m. kovo 8 d. Komisija patvirtino Konkurencingos mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos sukūrimo iki 2050 m. planą²³, kuriame nustatė poreikį daugiau dėmesio skirti energijos vartojimo efektyvumui;
- (10) tokiomis aplinkybėmis reikia atnaujinti energijos vartojimo efektyvumo reglamentavimo ES teisės aktų sistemą ir priimti direktyvą, kuria būtų siekiama bendro energijos vartojimo efektyvumo tikslo – iki 2020 m. sutaupyti 20 proc. ES suvartojamos pirminės energijos, o po 2020 m. energiją vartoti dar efektyviau. Šiuo tikslu turėtų būti sukurta bendra energijos vartojimo efektyvumo ES skatinimo sistema ir nustatyti konkretūs veiksmai, kuriais būtų įgyvendinami kai kurie į 2011 m. energijos vartojimo efektyvumo planą įtraukti pasiūlymai ir būtų pasinaudota jame nurodytomis didelėmis neišnaudotomis energijos taupymo galimybėmis;
- (11) Sprendime dėl pastangų pasidalijimo (Nr. 406/2009/EB)²⁴ reikalaujama, kad Komisija įvertintų Bendrijos ir jos valstybių narių pažangą siekiant iki 2020 m. energijos vartojimą sumažinti 20 proc., palyginti su prognozėmis, ir iki 2012 m. pateiktų atitinkamą ataskaitą. Jame taip pat nurodyta, kad, siekiant padėti valstybėms narėms įvykdyti Bendrijos įsipareigojimus dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų išlakų, Komisija iki 2012 m. gruodžio 31 d. turėtų pasiūlyti griežtesnes arba naujas priemones, kurios padėtų padidinti energijos vartojimo efektyvumą. Ši direktyva atitinka minėtą reikalavimą. Be to, ja padedama siekti veiksmų plane numatytų tikslų 2050 m. pereiti prie konkurencingos mažo anglies dioksido kiekio ekonomikos, visų pirma mažinant energetikos sektoriaus sukeliamas šiltnamio efektą sukeliančių dujų išlaidas, ir iki 2050 m. pasiekti elektros energijos gamybos be išlakų tikslą;
- (12) norint išnaudoti visas energijos taupymo galimybes, reikia laikytis bendro požiūrio, apimančio energijos tiekimo ir galutinio naudojimo sektoriuose taikytinas taupymo priemones. Kartu reikėtų sugriežtinti Direktyvos 2004/8/EB dėl termofikacijos skatinimo, remiantis naudingosios šilumos poreikiu vidaus energetikos rinkoje²⁵ ir Direktyvos 2006/32/EB dėl energijos galutinio vartojimo efektyvumo ir energetinių paslaugų²⁶ nuostatas;
- (13) pageidautina, kad 20 proc. energijos vartojimo efektyvumo tikslinis rodiklis būtų pasiektas, kartu įgyvendinant konkrečias nacionalines ir Europos priemones, kuriomis įvairiose srityse skatinama efektyviai vartoti energiją. Jei šis požiūris nepasiteisintų, politikos sistemą vis vien reikėtų griežtinti ir papildyti privalomų tikslinių rodiklių sistema. Todėl pirmajame etape valstybių narių turėtų būti reikalaujama nustatyti nacionalinius energijos vartojimo efektyvumo tikslinius rodiklius, schemas ir programas. Valstybės narės pačios turėtų nuspręsti, ar jų teritorijoje šie rodikliai turėtų būti privalomi ar rekomendaciniai. Antrajame etape Komisija turėtų įvertinti šiuos tikslinius rodiklius ir kiekvienos atskiros valstybės narės pastangas, taip pat padarytos pažangos duomenis, kad pamatytų, kiek tikėtina pasiekti bendrą ES tikslinį rodiklį ir

²³ COM(2011) 112 galutinis.

²⁴ OL L 140, 2009 6 5, p. 136.

²⁵ OL L 52, 2004 2 21, p. 50.

²⁶ OL L 144, 2008 4 27, p. 64.

kiek atskirų pastangų pakanka bendram tikslui pasiekti. Todėl Komisija turėtų atidžiai stebėti, kaip nacionalinės energijos vartojimo efektyvumo programos įgyvendinamos taikant persvarstytą teisės aktų sistemą ir įgyvendinant procesą „Europa 2020“. Jei atlikus tokį vertinimą paaiškėtų, jog mažai tikėtina, kad bendras ES tikslinis rodiklis bus pasiektas, Komisija turėtų siūlyti privalomus 2020 m. nacionalinius tikslinius rodiklius, atsižvelgdama į atskirus valstybių narių pradinės pozicijas, jų ekonominės veiklos rezultatus ir įgyvendintus išankstinius veiksmus;

- (14) visos viešosios išlaidos sudaro 19 proc. ES bendrojo vidaus produkto. Todėl viešasis sektorius yra svarbus veiksnys siekiant skatinti efektyvusių produktų, pastatų ir paslaugų atsiradimą rinkoje ir paraginti piliečius bei įmones keisti elgesį energijos vartojimo srityje. Be to, mažėjantis energijos vartojimas taikant didesnio energijos vartojimo efektyvumo priemones gali leisti viešuosius išteklius panaudoti kitais tikslais. Nacionalinio, regioninio ir vietos lygmens viešosios organizacijos turėtų rodyti efektyvaus energijos vartojimo pavyzdį;
- (15) reikia didinti pastatų renovavimo normą, nes dabartinis pastatų fondas yra vienintelis didžiausių energijos taupymo galimybių teikiantis sektorius. Be to, pastatai turi esminę reikšmę siekiant ES tikslo šiltnamio efektą sukeliančių dujų išlakas iki 2050 m. sumažinti 80–95 proc. (palyginti su 1990 m.). Viešosioms organizacijoms priklausantys pastatai sudaro nemažą pastatų fondo dalį ir yra labai matomi viešajame gyvenime. Todėl reikėtų nustatyti metinę visų viešosioms organizacijoms priklausančių pastatų renovavimo normą, kad būtų padidintas jų energinis naudingumas. Ši renovavimo norma neturėtų pakenkti 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo²⁷ nustatytiems išipareigojimams dėl beveik nulinės energijos pastatų. Pareiga renovuoti viešuosius pastatus papildomos minėtos direktyvos nuostatos, pagal kurias reikalaujama, kad valstybės narės užtikrintų, kad iš esmės renovuojant esamus pastatus jų energinis naudingumas būtų padidintas taip, kad jie atitiktų būtinuosius energinio naudingumo reikalavimus;
- (16) kai kurios valstybių narių savivaldybės ir kitos viešosios organizacijos jau ėmėsi įgyvendinti bendrą požiūrį į energijos taupymą ir tiekimą, pavyzdžiui, patvirtino tausiosios energijos veiksmų planus (pvz., parengtus pagal Merų pakto iniciatyvą) ir bendrą požiūrį į miestus, kuris apima ne vien atskiras pastatams ar pavienėms transporto rūšims taikomas intervencines priemones. Valstybės narės turėtų raginti savivaldybes ir kitas viešąsias organizacijas patvirtinti integruotus tausiuosius energijos vartojimo efektyvumo planus, kuriuose būtų nustatyti aiškūs tikslai, įtraukti piliečius į šių planų rengimą bei įgyvendinimą ir tinkamai juos informuoti apie šių planų turinį ir pažangą siekiant juose numatytų tikslų. Tokie planai gali leisti sutaupyti nemažai energijos, ypač jei būtų įgyvendinami energetikos valdymo sistemose, kurios leistų atitinkamoms viešosioms organizacijoms geriau valdyti energijos vartojimą. Miestai ir kitos viešosios organizacijos turėtų būti skatinami keistis patirtimi, susijusia su naujoviškesnėmis priemonėmis;
- (17) pirkdamos tam tikrus produktus ir paslaugas, taip pat išgydamos ir nuomodamos pastatus, viešosios organizacijos, sudarančios viešąsias darbų, prekių ar paslaugų sutartis, turėtų būti pavyzdžiu ir priimti efektyvų energijos vartojimą užtikrinančius

²⁷ OL L 153, 2010 6 18, p. 13.

pirkimo sprendimus. Tačiau tai neturėtų turėti poveikio ES viešųjų pirkimų direktyvų nuostatomis;

- (18) įvertinus galimybę ES lygmeniu nustatyti baltojo sertifikato sistemą, paaiškėjo, kad esamomis aplinkybėmis taikant tokią sistemą susidarytų per didelį administracinių sąnaudų ir kiltų grėsmė, kad energijos taupymas bus sutelktas tam tikrose valstybėse narėse, todėl šios taupymo priemonės nepasklistų po visą ES. Pirmiau nurodytą tikslą bent jau šiame etape būtų galima geriau pasiekti nustatčius nacionalines energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemas ar kitas priemones, kurias taikant galima sutaupyti tiek pat energijos. Tačiau Komisija deleguotoju aktu turėtų nustatyti sąlygas, kuriomis valstybė narė galėtų ateityje pripažinti kitoje valstybėje narėje sutaupytos energijos kiekį. Tokių sistemų užmojų platumą reikėtų nustatyti bendra ES lygmens sistema ir kartu užtikrinti, kad valstybės narės galėtų visiškai atsižvelgti į nacionalinį rinkos dalyvių organizavimą, konkrečias energetikos sektoriaus aplinkybes ir galutinių vartotojų išnaudas. Pagal bendrą sistemą energetikos komunalinėms įmonėms turėtų būti suteikta galimybė siūlyti energijos paslaugas visiems galutiniams vartotojams, o ne tik tiems, kuriems jos parduoda energiją. Taip energetikos rinkoje padidėtų konkurencija, nes energetikos komunalinės įmonės, teikdamos papildomas energetikos paslaugas, galėtų diferencijuoti savo produktą. Pagal bendrą sistemą valstybėms narėms turėtų būti leidžiama į savo nacionalinę sistemą įtraukti reikalavimus, kuriais būtų siekiama socialinio tikslo, kad pažeidžiami vartotojai galėtų gauti didesnio energijos vartojimo efektyvumo teikiamą naudą. Be to, pagal ją valstybėms narėms turėtų būti leidžiama mažasias įmones atleisti nuo energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimo. Komisijos komunikate „Smulkiojo verslo aktas“²⁸ išdėstomi principai, į kuriuos turėtų atsižvelgti šios galimybės netaikyti nusprendusios valstybės narės;
- (19) norint išnaudoti energijos taupymo galimybes tam tikruose rinkos segmentuose, kuriuose paprastai nėra teikiamos komercinės energijos vartojimo audito paslaugos (pvz., namų ūkiuose arba mažosiose ar vidutinėse įmonėse), valstybės narės turėtų užtikrinti energijos vartojimo audito prieinamumą. Energijos vartojimo auditas turėtų būti privalomas ir reguliariai atliekamas didelėse įmonėse, nes jose gali būti sutaupyta daug energijos;
- (20) auditas turėtų būti atliekami nepriklausomai ir mažiausiomis sąnaudomis. Nepriklausomą auditą gali atlikti ir vidaus ekspertai, su sąlyga, kad jie yra kvalifikuoti ar akredituoti, kad jie tiesiogiai nedalyvauja veikloje, kurios auditas atliekamas, ir kad valstybė narė nustatė sistemą, siekdamą užtikrinti ir tikrinti jų veiklos kokybę, o prireikus skirti nuobaudas;
- (21) kuriant efektyvesnio energijos vartojimo priemones, reikėtų atsižvelgti į efektyvumą, pasiektą plačiai taikant ekonomiškai technologines naujoves, pvz., išmaniuosius skaitiklius, ir į taip sutaupytą energiją. Siekiant kuo didesnės šių naujovių teikiamos energijos taupymo naudos, galutiniai vartotojai turėtų gebėti matyti sąnaudų ir vartojimo rodiklius ir reguliariai gauti individualias sąskaitas, pagrįstas individualiu vartojimu;

- (22) rengdamos efektyvaus energijos vartojimo tobulinimo priemonės, valstybės narės turėtų tinkamai atsižvelgti į būtinybę užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą ir darnų *acquis* įgyvendinimą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo nuostatas;
- (23) didelio naudingumo kogeneracija ir centralizuotas šildymas ir vėsinimas suteikia daug pirminės energijos taupymo galimybių, kurios ES dar plačiai neišnaudojamos. Valstybės narės turėtų parengti didelio naudingumo kogeneracijos, taip pat centralizuoto šildymo ir vėsinimo nacionalinius planus. Šie planai turėtų apimti pakankamai ilgą laikotarpį, kad investuotojai galėtų gauti informaciją apie nacionalinius plėtros planus ir padėtų kurti stabilią ir palaikančią investavimo aplinką. Naujuose elektros energijos gamybos įrenginiuose ir esamuose iš esmės modifikuotuose įrenginiuose arba įrenginiuose, kurių leidimas ar licencija atnaujinta, turėtų būti įrengti didelio naudingumo kogeneracijos įrenginiai, kad būtų susigražinama naudotoji šiluma, susidaranti gaminant elektros energiją. Paskui ši naudotoji šiluma centralizuoto šildymo tinklais galėtų būti paskirstoma ten, kur jos reikia. Šiuo tikslu valstybės narės turėtų patvirtinti leidimo kriterijus, siekdamos užtikrinti įrenginių vietą šalia šilumos poreikio punktų. Tačiau tam tikromis sąlygomis valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė nustatyti atleidimo nuo šių įpareigojimų sąlygas;
- (24) didelio naudingumo kogeneraciją reikėtų apibrėžti kaip energijos kiekį, kuris būtų sutaupyta atskirą šilumos ir elektros energijos gamybą pakeitus bendra gamyba. ES teisės aktuose nustatytą kogeneracijos ir didelio naudingumo kogeneracijos sąvokų apibrėžtis neturėtų trukdyti nacionaliniuose teisės aktuose vartoti kitokias apibrėžtis kitais tikslais nei numatyta ES teisės aktuose. Siekiant sutaupyti kuo daugiau energijos ir neprarasti energijos taupymo galimybių, didžiausią dėmesį reikėtų skirti kogeneracijos įrenginių eksploatavimo sąlygoms;
- (25) siekiant padidinti skaidrumą, kad vartotojas galėtų pasirinkti tarp kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos ir kitais būdais pagamintos energijos, būtina užtikrinti, kad, remiantis suderintomis atskaitinėmis reikšmėmis, būtų galima garantuoti didelio naudingumo kogeneracijos kilmę. Kilmės garantavimo sistemos pačios savaime nesuteikia teisės naudotis nacionalinių paramos mechanizmų teikiama nauda. Svarbu, kad visų rūšių elektros energijai, pagamintai kogeneracijos būdu, būtų taikomos kilmės garantijos. Kilmės garantijas reikėtų aiškiai atskirti nuo keičiamųjų pažymėjimų;
- (26) į kogeneracijos ir centralizuoto šildymo bei vėsinimo sektorių, apimančių daug mažų ir vidutinio dydžio gamintojų, ypatingą struktūrą visų pirma reikėtų atsižvelgti persvarstant leidimų statyti kogeneracijos pajėgumų ar susijusius tinklus išdavimo administracines procedūras, taikant principą „visų pirma galvokime apie mažuosius“;
- (27) dauguma ES įmonių yra mažosios ir vidutinės įmonės (MVI). ES jos teikia didžiulių energijos taupymo galimybių. Kad padėtų MVI taikyti energijos vartojimo efektyvumo priemones, valstybės narės turėtų nustatyti palankią sistemą, kuria MVI būtų siekiama teikti techninę pagalbą ir tikslinę informaciją;

- (28) 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamų teršalų²⁹ energijos vartojimo efektyvumas paminėtas tarp kriterijų, kurie taikomi nustatant geriausius prieinamus gamybos būdus ir kuriais reikėtų remtis nustatant įrenginių, kuriems minėta direktyva taikoma, leidimų išdavimo sąlygas, įskaitant degimo įrenginius, kurių bendra nominali šiluminė galia yra 50 MW ar daugiau. Tačiau pagal minėtą direktyvą valstybėms narėms suteikiama galimybė su energijos vartojimo efektyvumu susijusių reikalavimų, numatytų deginimo įrenginiams ar kitiems įrenginiams, iš kurių anglies dioksidas išmetamas eksploatavimo vietoje, nenustatyti 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB, nustatančios šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų leidimų sistemą Bendrijoje³⁰, I priede nurodytai veiklai. Siekiant užtikrinti, kad elektros ir šilumos gamybos įrenginiuose, taip pat naftos ir dujų perdirbimo įmonėse energija būtų vartojama gerokai efektyviau, reikėtų stebėti faktinį energijos vartojimo efektyvumo lygį ir lyginti jį su atitinkamais energijos vartojimo efektyvumo lygiais, susijusiais su geriausių prieinamų gamybos būdų taikymu. Komisija turėtų palyginti energijos vartojimo efektyvumo lygius ir apsvarstyti, ar nereikėtų siūlyti papildomų priemonių, jei faktiniai energijos vartojimo efektyvumo lygiai ir lygiai, susiję su geriausių prieinamų gamybos būdų taikymu, smarkiai skiriasi. Apie faktines energijos vartojimo efektyvumo reikšmes surinkta informacija taip pat turėtų būti naudojama persvarstant suderintąsias atskiros šilumos ir elektros energijos gamybos atskaitines efektyvumo reikšmes, nurodytas 2006 m. gruodžio 21 d. Komisijos sprendime 2007/74/EB³¹;
- (29) remdamosi objektyviais, skaidriais ir nediskriminaciniais kriterijais ir atsižvelgdamos į gaires ir kodeksus, parengtus laikantis 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 714/2009 dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų, panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003³², ir 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų, panaikinančio Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005³³, valstybės narės turėtų nustatyti taisykles, kuriomis būtų reglamentuojamas tinklų sujungimo ir sutvirtinimo, taip pat techninio pritaikymo, reikalingo naujiems didelio naudingumo kogeneracijos būdu gaminamos elektros energijos gamtinojams integruoti, sąnaudų padengimas ir pasidalijimas. Didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos gamintojams turėtų būti leidžiama paskelbti kvietimą dalyvauti sujungimo darbų konkurse. Reikėtų sudaryti lengvesnes prieigos prie elektros energijos, gaminamos didelio naudingumo kogeneracijos būdu, tinklo sistemos sąlygas, visų pirma mažosios ir smulkiosios kogeneracijos įrenginiams;
- (30) reikėtų, kad būtų pakankamai patikimų ir kompetentingų energijos vartojimo efektyvumo srities specialistų, kurie užtikrintų veiksmingą šios direktyvos įgyvendinimą laiku, pavyzdžiui, kad būtų laikomasi energijos vartojimo audito ir energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemų įgyvendinimo reikalavimų. Todėl valstybės narės turėtų energetikos paslaugų teikėjams nustatyti sertifikavimo

²⁹ OL L 334, 2010 12 17, p. 17.

³⁰ OL L 275, 2003 10 25, p. 32.

³¹ OL L 32, 2007 2 6, p. 183.

³² OL L 211, 2009 8 14, p. 15.

³³ OL L 309, 2009 11 24, p. 87.

sistemas, energijos vartojimo auditą ir kitas efektyvesnio energijos vartojimo priemones;

- (31) svarbu toliau plėtoti energetikos paslaugų rinką, siekiant užtikrinti ir energetikos paslaugų paklausa ir pasiūla. Šiuo tikslu gali padėti skaidrumas, pavyzdžiui, sudarant energetikos paslaugų teikėjų sąrašus. Paklausą gali padėti paskatinti pavyzdinės sutartys ir gairės, visų pirma susijusios su energinio naudingumo ranga. Kaip ir taikant kitas trečiųjų asmenų finansavimo priemones, energinio naudingumo sutartyje energijos paslaugos gavėjas išvengia investicinių sąnaudų naudodamas sutaupyto energijos finansinės vertės dalį, kad grąžintų trečiojo asmens visiškai arba iš dalies skirtas investicijas;
- (32) reikia nustatyti ir panaikinti reguliavimo ir kitas kliūtis, trukdančias taikyti energinio naudingumo rangą ir kitas trečiųjų asmenų teikiamo energijos taupymo finansavimo priemones. Tai apima apskaitos taisykles ir praktiką, dėl kurių visą investicijų laiką apskaitos dokumentuose neįmanoma tinkamai nurodyti kapitalo investicijų ir per metus dėl efektyvesnio energijos vartojimo priemonių sutaupytų lėšų. Be to, nacionaliniu lygmeniu reikėtų šalinti esamo pastatų fondo renovavimo kliūtis, susijusias su tuo, kad įvairių dalyvių interesai skiriasi;
- (33) valstybės narės ir regionai turėtų būti skatinami visapusiškai naudotis struktūriniais fondais ir Sanglaudos fondu, kad paskatintų investicijas į efektyvesnio energijos vartojimo priemones. Investuojant į energijos vartojimo efektyvumą galima prisidėti prie ekonomikos augimo, užimtumo ir namų ūkių kuro nepritekliaus mažinimo, todėl investicijomis prisidedama prie ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos. Galimos finansavimo sritys – energijos vartojimo efektyvumo priemonės viešuosiuose pastatuose ir būstuose, taip pat naujų gebėjimų ugdymas, siekiant skatinti užimtumą energijos vartojimo efektyvumo sektoriuje;
- (34) siekiant efektyvaus energijos vartojimo 20 % tikslinio rodiklio Komisija privalės stebėti naujų priemonių poveikį Direktyvai 2003/87/EC, nustatančiai šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje, kad būtų išsaugotos prekybos apyvartiniais taršos leidimais paskatos, kuriomis skatinamos mažo anglies dioksido kiekio technologijų investicijos ir užtikrinamas prekybos apyvartiniais taršos leidimais sektorių pasirengimas būsimoms inovacijoms;
- (35) Direktyvoje 2006/32/EB reikalaujama, kad valstybės narės iki 2016 m. patvirtintų ir stengtųsi pasiekti bendrą nacionalinį orientacinį 9 proc. energijos taupymo tikslą, kuris gali būti įgyvendinamas pasitelkus energetikos paslaugas bei kitas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones. Minėtoje direktyvoje nurodyta, kad valstybėms narėms patvirtinus antrąjį energijos vartojimo efektyvumo planą, Komisija prireikus turėtų pateikti pasiūlymus dėl papildomų priemonių, įskaitant tikslų taikymo laikotarpio pratęsimą. Jei ataskaitoje konstatuojama, kad valstybė narė padarė per mažai pažangos siekdama direktyvoje numatytų orientacinių nacionalinių tikslų, šiuose pasiūlymuose atsižvelgiama į tikslinių rodiklių mastą ir pobūdį. Kartu su direktyva pateiktame poveikio vertinime konstatuojama, kad valstybės narės jau siekia 9 proc. tikslinio rodiklio, kuris yra gerokai mažesnio užmojo nei anksčiau patvirtintas 20 proc. energijos taupymo 2020 m. tikslinis rodiklis, todėl tikslinių rodiklių masto vertinti nereikia;

- (36) nors šia direktyva panaikinama Direktyva 2006/32/EB, Direktyvos 2006/32/EB 4 straipsnis turėtų būti toliau taikomas, kol sueis 9 proc. tiksliniam rodikliui pasiekti nustatytas terminas;
- (37) kadangi šios direktyvos tikslo iki 2020 m. pasiekti ES energijos vartojimo efektyvumo tikslinį rodiklį, t. y. sutaupyti 20 proc. pirminės energijos ir sudaryti sąlygas po 2020 m. dar efektyviau vartoti energiją, valstybės narės pagal numatytą planą pasiekti negalės, jei nesiims papildomų energijos vartojimo efektyvumo priemonių, ir kadangi jis gali būti geriau pasiektas ES lygmeniu, ES gali imtis priemonių, laikydamosi Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo. Laikantis tame pat straipsnyje nustatyto proporcingumo principo, ši direktyva neapima daugiau nei būtina minėtam tikslui pasiekti;
- (38) kad būtų sudarytos sąlygos prisitaikyti prie techninės pažangos ir energijos šaltinių paskirstymo pokyčių, teisė priimti teisės aktus tam tikrais klausimais pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį turėtų būti perduota Komisijai. Bus labai svarbu, kad imdamasi parengiamųjų darbų Komisija konsultuotųsi ir su ekspertais;
- (39) reikėtų nedelsiant panaikinti visas esmines Direktyvos 2004/8/EB ir Direktyvos 2006/32/EB nuostatas, išskyrus pastarosios direktyvos 4 straipsnio 1–4 dalis ir jos I, III ir IV priedus. Taip pat reikėtų panaikinti 2010 m. gegužės 19 d. Direktyvos 2010/30/ES dėl su energija susijusių gaminių suvartojamos energijos ir kitų išteklių nurodymo ženklinant gaminį ir apie jį pateikiant standartinę informaciją³⁴ 9 straipsnio 1 ir 2 dalis, kuriose valstybėms narėms numatyta pareiga tik stengtis išigyti aukščiausios energinio naudingumo klasės produktus;
- (40) pareiga šią direktyvą perkelti į nacionalinę teisę turėtų būti taikoma tik toms nuostatom, kurios yra keičiamos iš esmės, palyginti su Direktyva 2004/8/EB ir Direktyva 2006/32/EB. Pareiga į nacionalinę teisę perkelti nepakeistas nuostatas išlieka pagal minėtas direktyvas;
- (41) ši direktyva neturėtų pažeisti valstybių narių įsipareigojimų, susijusių su direktyvų 2004/8/EB ir 2006/32/EB perkėlimo į nacionalinę teisę terminais ir taikymu,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

Dalykas, apibrėžtys ir energijos vartojimo efektyvumo tikslai

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šioje direktyvoje nustatoma bendra energijos vartojimo efektyvumo skatinimo Europos Sąjungoje sistema, siekiant užtikrinti, kad iki 2020 m. būtų pasiektas Europos Sąjungos tikslinis rodiklis sutaupyti 20 proc. pirminės energijos ir sudarytos sąlygos vėliau energiją vartoti dar efektyviau.

³⁴ OL L 153, 2010 6 18, p. 1.

Joje nustatomos taisyklės, kuriomis siekiama šalinti energijos rinkos kliūtis ir rinkos trukumus, trukdančius efektyviai tiekti ir naudoti energiją; be to numatoma nustatyti 2020 m. nacionalinius energijos vartojimo efektyvumo tikslinius rodiklius.

2. Šioje direktyvoje nustatyti būtinieji reikalavimai ir nė vienai valstybei narei nedraudžiama išlaikyti arba nustatyti griežtesnes priemonės. Tokios priemonės atitinka Europos Sąjungos teisės aktus. Apie nacionalinės teisės aktus, kuriuose numatytos griežtesnės priemonės, pranešama Komisijai.

2 straipsnis *Apibrėžtys*

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

1. energija – visų formų energetikos produktai, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 1099/2008³⁵;
2. pirminės energijos vartojimas – bendras vidaus vartojimas, išskyrus naudojimą ne energetikos reikmėms;
3. energetikos paslauga – fizinė nauda, naudingumas ar gerybė, sukuriama derinant energiją ir efektyvaus energijos vartojimo technologiją ar veiksmą, įskaitant operacijas, priežiūrą ir kontrolę, būtinas teikiant paslaugą, kuri teikiama pagal sutartį ir kurią teikiant įprastinėmis sąlygomis akivaizdžiai padidėja energijos vartojimo efektyvumas ar sutaupoma daugiau pirminės energijos;
4. viešosios organizacijos – susitariančiosios organizacijos, apibrėžtos Direktyvoje 2004/18/EB;
5. energetikos valdymo sistema – tarpusavyje susijusių arba sąveikaujančių plano, kuriame nustatomas energijos vartojimo efektyvumo tikslas ir šio tikslo pasiekimo strategija, dalių visuma;
6. įpareigotosios šalys – energijos skirstytojai arba mažmeninės prekybos energija įmonės, kurioms privalomos 6 straipsnyje nurodytos nacionalinės energijos vartojimo efektyvumo sistemos;
7. energijos skirstytojas – fizinis ar juridinis asmuo (įskaitant skirstymo sistemos operatorių), atsakingas už energijos transportavimą siekiant ją pateikti galutiniams vartotojams arba skirstymo stotims, energiją parduodančioms galutiniams vartotojams;
8. skirstymo sistemos operatorius – skirstymo sistemos operatorius, kaip apibrėžta Direktyvoje 2009/72/EB ir Direktyvoje 2009/73/EB;
9. mažmeninės prekybos energija įmonė – fizinis arba juridinis asmuo, kuris parduoda energiją galutiniams vartotojams;

³⁵ OL L 304, 2008 11 14, p. 1.

10. galutinis vartotojas – fizinis ar juridinis asmuo, kuris įsigyja energiją galutiniam vartojimui;
11. energetikos paslaugų teikėjas – fizinis arba juridinis asmuo, galutinio vartotojo įrenginiui ar galutinio vartotojo patalpose teikiantis energetikos paslaugas arba kitas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones;
12. energijos vartojimo auditas – sisteminė procedūra, per kurią gaunama patikimos informacijos apie pastato ar pastatų grupės, pramoninių procesų arba įrenginių, paslaugų privačiame arba viešajame sektoriuose energijos naudojimo charakteristikas ir kuria nustatomos ir apskaičiuojamos energijos taupymo mažiausiomis sąnaudomis galimybės, taip pat pranešami rezultatai;
13. susitarimas dėl energijos vartojimo efektyvumo – naudos gavėjo ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonės teikėjo susitarimas, pagal kurį atlygis už teikėjo investicijas į tas priemones yra siejamas su suderintu energijos vartojimo efektyvumo didinimo lygiu ar kitu suderintu energinio naudingumo kriterijumi, pvz., finansų taupymu;
14. perdavimo sistemos operatorius – perdavimo sistemos operatorius, kaip apibrėžta Direktyvoje 2009/72/EB³⁶ ir Direktyvoje 2009/73/EB³⁷;
15. kogeneracija – gamybos procesas, kai tuo pačiu metu gaminama šiluminė energija ir elektros arba mechaninė energija;
16. ekonomiškai pagrįsta paklausa – šildymo ar vėsinimo poreikių neviršijanti paklausa, kuri kitu atveju rinkos sąlygomis būtų patenkinama ne taikant kogeneraciją, o kitus energijos gamybos procesus;
17. naudingoji šiluma – kogeneracijos metu pagaminta šiluma, skirta tenkinti ekonomiškai pagrįstą šildymo ar vėsinimo paklausą;
18. kogeneracijos būdu pagaminta elektros energija – per procesą, susijusį su naudingosios šilumos gamyba, pagaminta energija, kuriai apskaičiuoti naudojama I priede pateikta metodika;
19. didelio naudingumo kogeneracija – II priede nustatytus kriterijus atitinkanti kogeneracija;
20. bendras naudingumas – elektros ir mechaninės energijos gamybos ir pagamintos naudingosios šilumos kiekio, padalyto iš kuro kiekio, kuris sunaudotas šilumos gamybai kogeneracijos metu, taip pat elektros energijos ir mechaninės energijos bendros gamybos apimtys metinė suma;
21. elektros energijos ir šilumos santykis – kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos ir naudingosios šilumos santykis, kai gamyba visu pajėgumu vykdoma kogeneracijos režimu remiantis konkrečiais įrenginio darbiniais duomenimis;

³⁶ OL L 211, 2009 8 14, p. 55.

³⁷ OL L 211, 2009 8 14, p. 94.

22. kogeneracijos įrenginiai – įrenginiai, galintys veikti kogeneracijos režimu;
23. nedidelio masto kogeneracijos įrenginys – mažesnio kaip 1 MW_e įrengtojo pajėgumo kogeneracijos įrenginys;
24. smulkiosios kogeneracijos įrenginys – kogeneracijos įrenginys, kurio didžiausias galingumas – mažiau kaip 50 kW_e;
25. sklypo santykis – žemės sklypo ploto ir pastato ploto (m²) santykis konkrečioje teritorijoje;
26. efektyvus centralizuotas šildymas ir vėsinimas – centralizuoto šildymo arba vėsinimo sistema, kurią taikant naudojama bent 50 proc. atsinaujinančiosios, naudotosios ar kogeneruotosios šilumos arba jų derinio ir kurios pirminės energijos rodiklis, nurodytas Direktyvoje 2010/31/ES, yra bent 0,8;
27. esminis atnaujinimas – atnaujinimas, kurio sąnaudos viršija 50 proc. investicijų į naują panašų įrenginį sąnaudų pagal Sprendimą 2007/74/EB arba dėl kurio reikia atnaujinti pagal Direktyvą 2010/75/ES išduodamą leidimą.

3 straipsnis

Energijos vartojimo efektyvumo tiksliniai rodikliai

1. Valstybės narės nustato nacionalinį energijos vartojimo efektyvumo tikslinį rodiklį, išreikštą absoliučiu pirminės energijos vartojimu lygiu 2020 m. Nustatydamos šiuos tikslinius rodiklius, valstybės narės atsižvelgia į Europos Sąjungos 20 proc. energijos taupymo tikslinį rodiklį, šioje direktyvoje numatytas priemones, priemones, patvirtintas norint pasiekti nacionalinius energijos taupymo tikslinius rodiklius, patvirtintus pagal Direktyvos 2006/32/EB 4 straipsnio 1 dalį, ir kitas energijos vartojimo efektyvumo skatinimo valstybėse narėse ir Europos Sąjungoje priemones.
2. Komisija iki 2014 m. birželio 30 d. įvertins, ar Europos Sąjunga gali iki 2020 m. pasiekti tikslinį rodiklį sutaupyti 20 proc. pirminės energijos; tam 2020 m. ES pirminės energijos suvartojimą reikėtų sumažinti 368 Mtoe, atsižvelgiant į šio straipsnio 1 dalyje nurodytų nacionalinių tikslinių rodiklių sumą ir 19 straipsnio 4 dalyje nurodytą vertinimą.

II SKYRIUS

Energijos vartojimo efektyvumas

4 straipsnis

Viešosios organizacijos

1. Nepažeisdamos Direktyvos 2010/31/ES 7 straipsnio, valstybės narės užtikrina, kad nuo 2014 m. sausio 1 d. kasmet būtų renovuojama 3 proc. viso jų viešosioms organizacijoms priklausančių patalpų ploto, kad būtų įvykdyti bent būtinieji energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, kuriuos atitinkama valstybė narė nustatė taikydama Direktyvos 2010/31/ES 4 straipsnį. 3 proc. norma apskaičiuojama pagal atitinkamos valstybės narės viešosioms organizacijoms priklausančių pastatų, kurių bendras naudingasis patalpų plotas viršija 250 m², visą plotą, kuris kiekvienų

metų sausio 1 d. neatitinka taikant Direktyvos 2010/31/ES 4 straipsnį nustatytų nacionalinių būtinųjų energijos vartojimo efektyvumo reikalavimų.

2. Valstybės narės gali savo viešosioms organizacijoms leisti į metinę renovavimo normą įskaičiuoti konkrečiais metais renovuotą perteklinį pastato patalpų plotą, tarsi jis būtų buvęs renovuotas kuriais nors iš dviejų praėjusių ar ateinančių metų.
3. Taikant šio straipsnio 1 dalį valstybės narės iki 2014 m. sausio 1 d. sudaro ir viešai paskelbia savo viešosioms organizacijoms priklausančių pastatų inventorių, kuriame nurodo:
 - a) plotą m^2 ir
 - b) kiekvieno pastato energinį naudingumą.
4. Valstybės narės viešąsias organizacijas skatina:
 - a) patvirtinti energijos vartojimo efektyvumo planą, kuris būtų atskiras arba platesnės klimato ar aplinkos apsaugos plano dalis ir kuriame būtų nustatyti konkretūs energijos taupymo tikslai, kad būtų nuolat gerinamas organizacijos energinis naudingumas;
 - b) įgyvendinant minėtą planą nustatyti energijos valdymo sistemą.

5 straipsnis

Viešųjų organizacijų vykdomi pirkimai

Valstybės narės užtikrina, kad viešosios organizacijos pirktų tik III priede nurodytus aukštus energijos vartojimo efektyvumo rodiklius atitinkančius produktus, paslaugas ir pastatus.

6 straipsnis

Energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemos

1. Kiekviena valstybė narė sukuria energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemą. Šia sistema užtikrinama, kad visi valstybės narės teritorijoje veikiantys energijos tiekėjai arba visos mažmeninio energijos pardavimo įmonės per metus sutaupytų energijos, kuri prilygsta 1,5 proc. ankstesniais kalendoriniais metais toje valstybėje narėje parduotos energijos (pagal kiekį), neįskaitant transporte suvartotos energijos. Įpareigotosios šalys užtikrina, kad toks energijos kiekis būtų sutaupyta galutinio vartojimo grandyje.
2. Energijos kiekį, kurį privalo sutaupyti kiekviena įpareigotoji šalis, valstybės narės nurodo kaip galutinę arba pirminę suvartojamą energiją. Metodas, taikomas reikiamam sutaupytos energijos kiekiui išreikšti, taikomas ir apskaičiuojant įpareigotųjų šalių nurodytą sutaupytą energiją. Taikomi IV priede nurodyti perskaičiavimo koeficientai.
3. V priedo 1 dalyje apibrėžtos trumpalaikiam taupymui skirtos priemonės nesudaro daugiau kaip 10 proc. energijos kiekio, kurį privalo sutaupyti kiekviena įpareigotoji

šalis; jį galima įskaičiuoti vertinant šio straipsnio 1 dalyje nustatytą įpareigojimą, jei šis kiekis derinamas su ilgalaikio taupymo priemonėmis.

4. Valstybės narės užtikrina, kad įpareigotųjų šalių nurodytas sutaupyta energijos kiekis būtų apskaičiuojamas pagal V priedo 2 dalį. Jos nustato kontrolės sistemas, kurias taikant būtų nepriklausomai patikrinta bent statistiškai reikšminga įpareigotųjų šalių įgyvendintų energijos vartojimo efektyvumo gerinimo priemonių dalis.
5. Valstybės narės energijos vartojimo efektyvumo sistemose gali:
 - a) nustatyti reikalavimus, kuriais, įgyvendinant jų nustatytus taupymo įpareigojimus, siekiama socialinio tikslo, įskaitant reikalavimą įgyvendinti priemones energijos nepriteklių patiriančiuose namų ūkiuose ar socialiniuose būstuose;
 - b) leisti įpareigotosioms šalims į joms tenkanti įpareigojimą įtraukti sertifikuotą sutaupyta energijos kiekį, kurį sutaupė paslaugų teikėjai ar kiti tretieji asmenys; tokiu atveju jos nustato visiems rinkos sektoriams aiškų, skaidrų ir atvirą akreditavimo procesą, kuriuo būtų siekiama kuo labiau sumažinti sertifikavimo išlaidas;
 - c) leisti įpareigotiesiems asmenims įskaičiuoti konkrečiais metais sutaupyta energiją, tartum ji būtų buvusi sutaupyta bet kuriais iš dviejų praėjusių ar dviejų ateinančių metų.
6. Valstybės narės skelbia kiekvieno įpareigotojo asmens sutaupyta energijos kiekį ir duomenis apie metines energijos taupymo tendencijas pagal sistemą. Kad sutaupyta energijos kiekis būtų paskelbtas ir patikrintas, valstybės narės įpareigotųjų asmenų reikalauja pateikti bent tokius duomenis:
 - a) sutaupyta energijos kiekį;
 - b) bendrą statistinę informaciją apie galutinius vartotojus (nurodant reikšmingus anksčiau pateiktos informacijos pasikeitimus); ir
 - c) esamą informaciją apie galutinių vartotojų vartojimą, įskaitant, jei taikytina, apkrovos charakteristikas, vartotojų pasiskirstymą pagal segmentus ir geografinę vartotojų buvimo vietą, kartu išsaugant privačios ar komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos vientisumą ir konfidencialumą pagal taikytinus Europos Sąjungos teisės aktus.
7. Valstybės narės užtikrina, kad rinkos dalyviai nevykdytų jokios veiklos, kuri galėtų riboti energetikos paslaugų ar kitų energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių paklausą ir teikimą arba stabdytų energetikos paslaugų ar kitų energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių rinkų plėtrą, įskaitant konkurentų neįsileidimą į rinką ar piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi.
8. Valstybės narės gali netaikyti šio straipsnio mažosioms energijos skirstymo įmonėms ir mažosioms mažmeninės energijos prekybos įmonėms, t. y. toms, kurios paskirsto arba parduoda mažiau nei 75 GWh energijos ekvivalentą per metus, kuriose dirba mažiau nei 10 darbuotojų arba kurių metinė apyvarta ar metinis balansas neviršija 2 000 000 EUR. Savo reikmėms gaminama energija neįskaičiuojama.

9. Ieškodamos alternatyvos 1 daliai, valstybės narės gali pasirinkti kitas priemones, kad užtikrintų energijos taupymą galutinio vartojimo grandyje. Taikant šį metodą per metus sutaupomas energijos kiekis yra lygus energijos kiekiui, kurį reikalaujama sutaupyti 1 dalyje.

Šį variantą pasirenkančios valstybės narės ne vėliau kaip 2013 m. sausio 1 d. praneša Komisijai apie alternatyvias priemones, kurias jos planuoja priimti, įskaitant 9 straipsnyje nurodytų sankcijų taisykles, ir nurodo, kaip jos ketina sutaupyti reikiamą energijos kiekį. Komisija gali atmesti tokias priemones arba siūlyti jas pakeisti per 3 mėnesius po pranešimo. Tokiais atvejais atitinkama valstybė narė alternatyvaus metodo netaiko tol, kol Komisija aiškiai nepritaria pakartotinai pateiktoms ar pakeistoms priemonėms.

10. Jei taikytina, Komisija, laikydamasi 18 straipsnio, deleguotajame akte nustato pagal nacionalines energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemas sutaupytos energijos abipusio pripažinimo sistemą. Pagal tokią sistemą įpareigotosioms šalims leidžiama konkrečioje valstybėje narėje sutaupytos ir sertifikuotos energijos kiekį įskačiuoti į savo įpareigojimus kitoje valstybėje narėje.

7 straipsnis

Energijos vartojimo auditas ir energijos valdymo sistemos

1. Valstybės narės siekia, kad visiems galutiniams klientams būtų prieinamas energijos vartojimo auditas, kuris būtų nebrangus ir nepriklausomai atliekamas kvalifikuotų ir akredituotų ekspertų.

Valstybės narės parengia programas, pagal kurias namų ūkiai ir mažosios bei vidutinės įmonės būtų skatinamos atlikti energijos vartojimo auditą.

Valstybės narės pateikia mažosioms ir vidutinėms įmonėms konkrečius pavyzdžius, kaip energijos valdymo sistemos galėtų pasitarnauti jų verslui.

2. Valstybės narės užtikrina, kad šio straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nenurodytos įmonės privalėtų atlikti energijos vartojimo auditą, kurį vėliausiai iki 2014 m. birželio 30 d. nepriklausomai ir mažiausiomis sąnaudomis atliktų kvalifikuoti arba akredituoti ekspertai; auditas būtų atliekamas kas trejus metus, skaičiuojant nuo praėjusio energijos vartojimo audito.
3. Laikoma, kad nepriklausomas energijos vartojimo auditas, atliekamas pagal energijos valdymo sistemas arba savanoriškus susitarimus, kuriuos sudaro suinteresuotųjų subjektų organizacijos ir atitinkamos valstybės narės arba Komisijos paskirta ir prižiūrima organizacija, atitinka šio straipsnio 2 dalies reikalavimus.
4. Energijos vartojimo auditas gali būti atliekamas atskirai arba kartu su platesnės apimties aplinkosaugos auditu.

8 straipsnis
Matavimas ir informatyvios sąskaitos

1. Valstybės narės užtikrina, kad elektros energijos, gamtinių dujų, centralizuotai tiekiamos šilumos ar vėsumos ir buitinio karšto vandens tiekimui galutiniams vartotojams būtų pateikiami individualūs skaitikliai, kuriais būtų galima tiksliai matuoti galutinio vartotojo faktiškai suvartotą energiją ir pateikti šiuos duomenis, taip pat nurodyti informaciją apie energijos suvartojimo faktinį laiką, laikantis VI priede nustatytos tvarkos.

Jei valstybės narės įgyvendina pažangiųjų skaitiklių diegimo tvarką, numatytą direktyvose 2009/72/EB ir 2009/73/EB dėl elektros energijos ir dujų rinkų, jos užtikrina, kad nustatant būtinąsias skaitiklių funkcijas ir rinkos dalyviams tenkančius įpareigojimus, būtų visapusiškai atsižvelgiama į energijos vartojimo efektyvumo tikslus ir naudą galutiniams vartotojams.

Galutinio vartotojo prašymu skaitiklių eksploatuotojai užtikrina, kad naudojant skaitiklį būtų galima apskaičiuoti galutinio vartotojo patalpose pagamintą ir į tinklą perduotą elektros energiją. Valstybės narės užtikrina, kad, galutiniams vartotojams paprašius, skaitiklių užfiksuoti tikruoju laiku grindžiamos gamybos arba vartojimo duomenys būtų pateikiami galutinio vartotojo vardu veikiančiam trečiajam asmeniui.

Jei pastatas aprūpinamas iš centralizuoto šildymo tinklo, prie pastato įėjimo įrengiamas šilumos skaitiklis. Daugiabučiuose taip pat įrengiami individualūs suvartotos šilumos skaitikliai, kuriais būtų matuojama kiekviename bute suvartota šiluma ar vėsuma. Jei individualių suvartotos šilumos skaitiklių naudoti neįmanoma dėl techninių priežasčių, kiekviename radiatoriuje suvartotai šilumai matuoti naudojami individualūs šilumos sąnaudų skirstytuvai, laikantis VI priedo 1.2 dalies specifikacijų.

Valstybės narės nustato centralizuotai šildomuose ar vėsinamuose daugiabučiuose suvartotos šilumos sąnaudų paskirstymo taisykles. Tokiose taisyklėse pateikiamos rekomendacijos dėl pataisos koeficientų, kad būtų atspindėtos pastato ypatybės, kaip antai šilumos perdavimas iš vieno buto į kitą.

2. Valstybės narės laikosi ne tik su Direktyvos 2009/72/EB ir Direktyvos 2009/73/EB įgyvendinimu susijusių įpareigojimų dėl sąskaitų išrašymo, bet ir ne vėliau kaip iki 2015 m. sausio 1 d. užtikrina, kad sąskaitos būtų tikslios ir grindžiamos faktiškai suvartotu kiekiu visiems sektoriams, kuriems taikoma ši direktyva, įskaitant energijos tiekėjus, tiekimo sistemos operatorius ir energetikos mažmeninės prekybos įmones; laikomasi VI straipsnio 1.2 dalyje nustatyto būtinąjo dažnumo. Laikantis VI priedo 2.2 dalies reikalavimų kartu su sąskaita pateikiama atitinkama informacija, kad galutiniams vartotojams būtų išsamiai aprašytos esamos energijos sąnaudos.

Valstybės narės užtikrina, kad galutiniams vartotojams būtų suteikta galimybė gauti sąskaitas elektronine arba spausdintine forma ir galimybė nesunkiai gauti papildomą informaciją, kuri leistų išsamiai pačiam galutiniam vartotojui patikrinti vartojimo istoriją VI priedo 1.1 dalyje nustatyta tvarka.

Valstybės narės reikalauja, kad, jei to prašo galutiniai vartotojai, informacija apie jų suvartotos energijos sąskaitas ir vartojimo istoriją būtų pateikta galutinio vartotojo nurodytam energetikos paslaugų teikėjui.

3. Informacija apie individualiai suvartotos energijos matavimus ir sąskaitas, taip pat kita šio straipsnio 1, 2 bei 3 dalyse ir VI priede nurodyta informacija galutiniams vartotojams pateikiama nemokamai.

9 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikytinų dėl nacionalinių nuostatų, priimtų pagal šios direktyvos 6–8 straipsnius, nesilaikymo ir imasi reikiamų priemonių užtikrinti, kad jos būtų įgyvendintos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. Valstybės narės praneša Komisijai apie šias nuostatas ne vėliau kaip [12 mėnesių po šios direktyvos priėmimo] ir nedelsdamos praneša Komisijai apie visus vėlesnius toms nuostatomis įtakos turinčius pakeitimus.

III SKYRIUS

Energijos tiekimo efektyvumas

10 straipsnis

Šildymo ir vėsinimo efektyvumo skatinimas

1. Valstybės narės iki 2014 m. sausio 1 d. nustato ir pateikia Komisijai nacionalinį šildymo ir vėsinimo planą, kad būtų galima plėtoti didelio naudingumo kogeneracijos ir efektyvaus centralizuoto šildymo ir vėsinimo taikymo galimybes, ir jame pateikia VII priede nurodytą informaciją. Planai atnaujinami ir Komisijai pateikiami kas penkerius metus. Valstybės narės savo teisės aktais užtikrina, kad į nacionalinius šildymo ir vėsinimo planus būtų atsižvelgiama vietos ir regioniniuose plėtros planuose, įskaitant miesto ir kaimo teritorijų planus, ir kad būtų laikomasi VII priede nustatytų jų rengimo kriterijų.
2. Vadovaudamasi šio straipsnio 1, 3, 6 ir 7 dalimis, valstybės narės imasi būtinų efektyvios centralizuoto šildymo ir vėsinimo infrastruktūros plėtros priemonių, kad būtų pasirengta plėtoti didelio naudingumo kogeneraciją, taip pat naudoti šildymo ir vėsinimo energiją iš naudotosios šilumos ir atsinaujinančiųjų energijos išteklių. Plėtodamos centralizuotą šildymą ir vėsinimą valstybės narės kiek įmanoma renkasi didelio naudingumo kogeneraciją, o ne vien šilumos gamybą.
3. Valstybės narės užtikrina, kad visi nauji šiluminės elektros energijos gamybos įrenginiai, kurių bendra šiluminė galia didesnė nei 20 MW:
 - a) būtų aprūpinti įranga, leidžiančia išgauti naudotąją šilumą naudojant didelio naudingumo kogeneracijos įrenginį; ir
 - b) būtų pastatyti tokioje vietoje, kur naudotąją šilumą galėtų naudoti šilumos poreikio punktai.

Valstybės narės patvirtina Direktyvos 2009/72/EB 7 straipsnyje nurodytus leidimų išdavimo kriterijus arba lygiaverčius leidimo kriterijus, siekdamas užtikrinti, kad

būtų laikomasi šio straipsnio pirmos pastraipos nuostatų. Visų pirma jos užtikrina, kad nustatant naujų įrenginių buvimo vietą būtų atsižvelgiama į kogeneracijai tinkamos šilumos apkrovos prieinamumą laikantis VIII priedo.

4. Valstybės narės gali nustatyti šio straipsnio 3 dalies netaikymo sąlygas, jei:
- a) neįvykdytos VIII priedo 1 punkte nustatytos ribinės sąlygos, susijusios su įrenginių dydžiu ir šilumos apkrovos prieinamumu; ir
 - b) šio straipsnio 3 dalies b punkto reikalavimas, susijęs su įrenginio buvimo vieta, negali būti įvykdytas dėl poreikio pastatyti įrenginį šalia geologinio saugojimo vietos, leidžiamos pagal Direktyvą 2009/31/EB; arba
 - c) sąnaudų ir naudos analizė rodo, kad sąnaudos viršija naudą, palyginti su viso gyvavimo ciklo sąnaudomis (įskaitant investicijas į infrastruktūrą), kai tiekiamas toks pat elektros energijos ir šilumos kiekis (šildymas ar vėsinimas tiekiami atskirai).

Valstybės narės iki 2014 m. sausio 1 d. praneša Komisijai apie tokias išimties taikymo sąlygas. Komisija gali atsisakyti jas pripažinti arba pateikti siūlymus dėl jų pakeitimo per 6 mėnesius nuo pranešimo dienos. Tokiais atvejais atitinkama valstybė narė netaiko išimties sąlygų, kol Komisija aiškiai pripažįsta iš naujo pateiktas arba pakeistas sąlygas.

5. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės miesto ir kaimo teritorijų planavimo taisyklės būtų pritaikytos prie šio straipsnio 3 dalyje nurodytų leidimo išdavimo kriterijų ir atitiktų šio straipsnio 1 dalyje nurodytus nacionalinius šildymo ir vėsinimo planus.
6. Valstybės narės užtikrina, kad, jei esamas elektros energijos gamybos įrenginys, kurio bendra nominali šiluminė galia yra didesnė nei 20 MW, iš esmės modifikuojamas arba jei pagal Direktyvos 2010/75/ES 21 straipsnį atnaujinamas jo leidimas, viena iš naujo ar atnaujinto leidimo ar licencijos sąlyga būtų įrenginio pertvarkymas taip, kad jis galėtų veikti kaip didelio naudingumo kogeneracijos įrenginys, jei tik įrenginys yra pastatytas toje vietoje, kur naudotąją šilumą galima naudoti šilumos poreikio punktuose laikantis VIII priedo 1 punkto.

Elektros energijos gamybos įrenginių įranga, kurioje įdiegtos anglies dioksido surinkimo ar saugojimo technologijos, pagal šias nuostatas nelaikoma modifikavimu.

7. Valstybės narės gali nustatyti šio straipsnio 6 dalies nuostatų netaikymo sąlygas, jei:
- a) neįvykdytos VIII priedo 1 punkte nustatytos ribinės sąlygos, susijusios su šilumos apkrovos prieinamumu; arba
 - b) sąnaudų ir naudos analizė rodo, kad sąnaudos viršija naudą, palyginti su viso gyvavimo ciklo sąnaudomis (įskaitant investicijas į infrastruktūrą), kai tiekiamas toks pat elektros energijos ir šilumos kiekis (šildymas ar vėsinimas tiekiami atskirai).

Valstybės narės iki 2014 m. sausio 1 d. apie tokias išimties taikymo sąlygas praneša Komisijai. Komisija gali atsisakyti jas pripažinti arba per 6 mėnesius nuo pranešimo

pateikti siūlymus jas pakeisti. Tokiais atvejais atitinkama valstybė narė netaiko išimties sąlygų, kol Komisija aiškiai pripažįsta iš naujo pateiktas arba pakeistas sąlygas.

8. Valstybės narės patvirtina leidimų išdavimo kriterijus arba lygiaverčius leidimo kriterijus, siekdamas užtikrinti, kad pramonės įrenginiuose, kuriuose susidaro naudotosios šilumos, kurių bendra šiluminė galia yra didesnė nei 20 MW ir kurie sukurti arba iš esmės modifikuoti po [šios direktyvos įsigaliojimo], būtų surenkama ir naudojama jų naudotoji šiluma.

Valstybės narės nustato mechanizmus, skirtus užtikrinti šių įrenginių prijungimą prie centralizuoto šildymo ir vėsinimo tinklų. Jos gali reikalauti, kad šių įrenginių operatoriai padengtų prijungimo mokesčius ir centralizuoto šildymo ir vėsinimo tinklų, skirtų jų naudotojai šilumai transportuoti vartotojams, sukūrimo sąnaudas.

Valstybės narės gali nustatyti pirmosios pastraipos nuostatų netaikymo sąlygas, jei:

- a) neįvykdytos VIII priedo 2 punkte nustatytos ribinės sąlygos, susijusios su šilumos apkrovos prieinamumu; arba
- b) sąnaudų ir naudos analizė rodo, kad sąnaudos viršija naudą, palyginti su viso gyvavimo ciklo sąnaudomis (įskaitant investicijas į infrastruktūrą), kai tiekiamas toks pat elektros energijos ir šilumos kiekis (šildymas ar vėsinimas tiekiami atskirai).

Valstybės narės iki 2014 m. sausio 1 d. apie tokias išimties taikymo sąlygas praneša Komisijai. Komisija gali atsisakyti jas pripažinti arba per 6 mėnesius nuo pranešimo pateikti siūlymus jas pakeisti. Tokiais atvejais atitinkama valstybė narė netaiko išimties sąlygų, kol Komisija aiškiai pripažįsta iš naujo pateiktas arba pakeistas sąlygas.

9. Komisija iki 2013 m. sausio 1 d. deleguotuoju aktu pagal 18 straipsnį nustato šio straipsnio 4 dalies c punkte, 7 dalies b punkte ir 8 dalies b punkte nurodytos sąnaudų ir naudos analizės metodiką.
10. Remdamosi II priedo f punkte nurodytomis suderintosiomis orientacinėmis efektyvumo reikšmėmis, valstybės narės užtikrina, kad didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos kilmė galėtų būti užtikrinama remiantis kiekvienos valstybės narės nustatytais objektyviais, skaidriais ir nediskriminaciniais kriterijais. Jos užtikrina, kad ši kilmės garantija atitiktų IX priedo reikalavimus ir kad joje būtų pateikta bent tame priede nurodyta informacija.

Valstybės narės abipusiškai pripažįsta savo kilmės garantijas išimtinai kaip šioje dalyje nurodytos informacijos įrodymą. Bet koks atsisakymas pripažinti kilmės garantiją kaip tokį įrodymą, visų pirma dėl priežasčių, susijusių su sukčiavimo prevencija, turi būti pagrįstas objektyviais, skaidriais ir nediskriminaciniais kriterijais. Valstybės narės Komisijai praneša apie tokį atsisakymą ir jo motyvus. Jei atsisakoma pripažinti kilmės garantiją, Komisija gali priimti sprendimą, kuriuo atsisakiusioji šalis būtų priversta ją pripažinti, visų pirma dėl objektyvių, skaidrių ir nediskriminacinių kriterijų, kuriais toks pripažinimas yra grindžiamas.

Komisija turi teisę pagal 18 straipsnį deleguotaisiais aktais persvarstyti Komisijos sprendime [sprendimo numeris] nustatytas suderintąsias orientacines efektyvumo reikšmes remdamasi Direktyva 2004/8/EB; pirmą kartą – iki 2015 m. sausio 1 d., o paskui – kas dešimt metų.

11. Valstybės narės užtikrina, kad teikiant bet kokią paramą kogeneracijai būtų nustatyta sąlyga, kad elektros energija būtų pagaminta didelio naudingumo kogeneracijos būdu, o naudotoji šiluma efektyviai naudojama siekiant sutaupyti pirminės energijos. Valstybės narės neatskiria vietoje suvartotos elektros energijos ir į tinklą eksportuotos elektros energijos. Kogeneracijai ir centralizuotos šilumos gamybai, taip pat tinklams skirtai valstybės paramai, kai taikytina, taikomos valstybės pagalbos taisyklės.

11 straipsnis

Energijos transformavimas

Valstybės narės pagal X priedą parengia visų įrenginių, kuriuose bendra nominali kuro deginimo šiluminė galia 50 MW ar daugiau, taip pat jų teritorijoje esančių naftos ir dujų perdirbimo įrenginių duomenų aprašą. Jis atnaujinamas kas trejus metus. Šiuose aprašuose esantys su konkrečiais įrenginiais susiję duomenys pateikiami Komisijai, jei ji to paprašo. Valstybės narės kartu pateikia nekonfidencialią santrauką, kurioje pateikiama apibendrinta aprašų informacija, patiekama 19 straipsnio 2 dalyje nurodytose ataskaitose.

12 straipsnis

Energijos perdavimas ir skirstymas

1. Valstybės narės užtikrina, kad nacionalinės energetikos reguliavimo institucijos savo sprendimuose tinkamai atsižvelgtų į dujų ir elektros energijos infrastruktūros veikimą. Jos visų pirma užtikrina, kad tinklų tarifai ir taisyklės skatintų tinklo operatorius tinklo naudotojams siūlyti sistemos paslaugas, leidžiančias diegiant pažangiuosius tinklus įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones.

Valstybės narės užtikrina, kad tinklo reguliavimas ir energetikos reguliavimo institucijų nustatyti arba patvirtinti tarifai atitiktų XI priedo kriterijus, atsižvelgiant į gaires ir kodeksus, parengtus pagal Reglamentą Nr. 714/2009 ir Reglamentą Nr. 715/2009.

2. Valstybės narės iki 2013 m. birželio 30 d. patvirtina planus:
 - a) kuriais būtų įvertintos jų dujų, elektros energijos ir centralizuoto šildymo bei vėsinimo infrastruktūros efektyvaus energijos vartojimo galimybės, visų pirma susijusios su perdavimu, skirstymu, apkrovos valdymu ir sąveikumu, taip pat prijungimu prie energijos gamybos įrenginių;
 - b) kuriuose būtų nustatytos konkrečios priemonės ir investicijos, skirtos tinklo infrastruktūros energijos vartojimo efektyvumo tobulinimui mažiausiomis sąnaudomis, ir sudarytas išsamus šių priemonių ir investicijų įgyvendinimo grafikas.

3. Valstybės narės gali leisti nustatyti tokias tinklais perduodamos ir skirstomos energijos sistemų ir tarifų struktūrų dalis, kurias taikant būtų siekiama socialinio tikslo, jei užtikrinama, kad dėl to atsiradę bet kokie perdavimo ir skirstymo sistemos sutrikimai būtų kuo mažesni ir nebūtų neproporcingi siekiamam socialiniam tikslui.
4. Valstybės narės užtikrina, kad būtų panaikintos tos perdavimo ir skirstymo tarifų paskatos, kurios nepagrįstai didina skirstomos ar perduodamos energijos kiekį. Todėl valstybės narės, laikydamosi Direktyvos 2009/72/EB 3 straipsnio 2 dalies ir Direktyvos 2009/73/EB 3 straipsnio 2 dalies, gali elektros energijos ir dujų sektoriuose veikiančioms įmonėms nustatyti su viešąja paslauga susijusius įpareigojimus dėl energijos vartojimo efektyvumo.
5. Valstybės narės užtikrina, kad, laikydamiesi tinklo patikimumo ir saugos priežiūros reikalavimų ir kompetentingų nacionalinių institucijų nustatytų skaidrių nediskriminacinių kriterijų, perdavimo sistemų operatoriai ir skirstymo sistemų operatoriai savo teritorijoje:
 - a) užtikrintų didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos perdavimą ir skirstymą;
 - b) suteiktų didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos pirmenybinę arba užtikrintą prieigą prie tinklo;
 - c) siųsdami elektros energiją iš gamybos įrenginių, pirmenybę teiktų didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagamintai elektros energijai.

Perdavimo sistemų operatoriai ir skirstymo sistemų operatoriai laikosi ne tik šio straipsnio pirmoje pastraipoje nustatytų įpareigojimų, bet ir XII priedo reikalavimų.

Valstybės narės gali labai palengvinti nedidelės apimties ir smulkiosios kogeneracijos įrenginių didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos tiekimą į tinklo sistemą.

6. Valstybės narės imasi tinkamų veiksmų užtikrinti, kad didelio naudingumo kogeneracijos įrenginių operatoriai galėtų siūlyti balansavimo paslaugas ir kitas eksploatacines paslaugas perdavimo sistemų operatoriams ar skirstymo sistemų operatoriams, jei tai atitinka didelio naudingumo kogeneracijos įrenginio veikimo principą. Perdavimo sistemų operatoriai ir skirstymo sistemų operatoriai užtikrina, kad tokios paslaugos būtų dalis paslaugų konkurso proceso, kuris būtų skaidrus ir galėtų būti tikrinamas.

Jei taikytina, valstybės narės gali reikalauti, kad perdavimo sistemų operatoriai ir skirstymo sistemų operatoriai skatintų, kad didelio naudingumo kogeneracijos įrenginiai būtų statomi šalia poreikio vietovių, ir tuo tikslu mažintų prijungimo ir sistemos naudojimo mokesčius.

7. Didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos gamintojams, norintiems prisijungti prie tinklo, valstybės narės gali leisti paskelbti kvietimą dalyvauti prijungimo darbų konkurse.

IV SKYRIUS

Horizontaliosios nuostatos

13 straipsnis

Sertifikavimo sistemos

1. Siekdamas aukšto lygio techninės kompetencijos, objektyvumo ir patikimumo, valstybės narės užtikrina, kad iki 2014 m. sausio 1 d. energetikos paslaugų, energijos vartojimo audito ir energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių teikėjai galėtų naudotis atitinkamomis sertifikavimo sistemomis, kurios taip pat būtų taikomos pastatų dalių montuotojams, kaip apibrėžta Direktyvos 2010/31/ES 2 straipsnio 9 dalyje.
2. Valstybės narės užtikrina, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytos sertifikavimo sistemos arba lygiavertės kvalifikacijų sistemos būtų viešai prieinamos, ir bendradarbiauja tarpusavyje ir su Komisija šių sistemų palyginimo ir pripažinimo srityje.

14 straipsnis

Energetikos paslaugos

Siekdamas paremti energetikos paslaugų rinką ir mažųjų bei vidutinių įmonių galimybę patekti į šią rinką, valstybės narės:

- a) užtikrina, kad esamų energetikos paslaugų teikėjų ir jų siūlomų energetikos paslaugų sąrašas būtų viešai prieinamas, tą sąrašą tikrina ir reguliariai atnaujina;
- b) pateikia pavyzdines viešojo sektoriaus energijos vartojimo efektyvumo sutartis; jose įtraukti bent XIII priede išvardyti dalykai;
- c) platina informaciją apie esamas energetikos paslaugų sutartis ir sąlygas, kurias reikėtų įtraukti į tokias sutartis, siekiant užtikrinti energijos taupymą ir galutinių vartotojų teises;
- d) skatina neprivalomų kokybės etikečių kūrimą;
- e) platina informaciją apie finansines priemones, skatinamąsias priemones, dotacijas ir paskolas energinių paslaugų projektams remti.

15 straipsnis

Kitos energijos vartojimo efektyvumo skatinimo priemonės

1. Valstybės narės įvertina atitinkamas reguliavimo ir su reguliavimu nesusijusių energijos vartojimo efektyvumo kliūčių šalinimo priemones ir imasi priemonių, visų pirma susijusių su:
 - a) pastato savininko ir nuomininko arba savininkų skirtingais interesais, siekiant užtikrinti, kad šios šalys nebūtų atgrasomos nuo energijos vartojimo efektyvumo gerinimo investicijų, kurių jos būtų ėmęsi, jei jų nebūtų atgrasę tai,

kad jiems teks ne visa nauda arba kad nėra sąnaudų ir naudos pasidalijimo taisyklių;

- b) teisinėmis ir reguliavimo nuostatomis bei administracine praktika, susijusia su viešaisiais pirkimais, metinio biudžeto sudarymu ir apskaita, siekdamas užtikrinti, kad atskiros viešosios organizacijos nebūtų atgrasomos nuo energijos efektyvumo didinimo investicijų.

Kliūčių šalinimo priemonėse gali būti numatytos paskatos, teisinių ar reguliavimo nuostatų panaikinimas ar keitimas arba rekomendacijų ir aiškinamųjų pranešimų priėmimas. Šias priemones galima derinti su švietimu, mokymu ir specialios energijos vartojimo efektyvumo informacijos bei techninės pagalbos teikimu.

- 2. Apie šio straipsnio 1 dalyje nurodytų kliūčių ir priemonių įvertinimą pranešama Komisijai 19 straipsnio 2 dalyje nurodytoje pirmojoje papildomoje ataskaitoje.

16 straipsnis **Perskaičiavimo koeficientai**

Siekiant palyginti sutaupytą energiją ir perskaičiuoti ją į panašius vienetų, taikomi IV priede nurodyti perskaičiavimo koeficientai, nebent būtų pagrįsta taikyti kitokius perskaičiavimo koeficientus.

V SKYRIUS **Baigiamosios nuostatos**

17 straipsnis **Deleguotieji aktai ir priedų pritaikymas**

- 1. Komisijai pagal 18 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą, kuriame būtų nustatyta pagal 6 straipsnio 9 dalyje nurodytas nacionalines energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemas sutaupytos energijos savitarpio pripažinimo sistema.

Komisijai pagal 18 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą, kuriame būtų nustatyta 10 straipsnio 9 dalyje nurodytos sąnaudų ir naudos analizės metodika.

Komisijai pagal 18 straipsnį suteikiami įgaliojimai peržiūrėti 10 straipsnio 10 dalies trečioje įtraukoje nurodytas suderintąsias orientacines efektyvumo reikšmes.

- 2. Komisijai pagal 18 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais I–XV prieduose nurodytos reikšmės, apskaičiavimo metodai, numatytasis pirminės energijos koeficientas ir reikalavimai būtų suderinti su technine pažanga, ir prie konkurencijos sąlygų pritaikyti III priede pateiktus efektyvumo reikalavimus.

18 straipsnis
Delegavimo įgaliojimų įgyvendinimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 17 straipsnyje nurodyti įgaliojimai Komisijai perduodami neribotam laikui nuo [šios direktyvos įsigaliojimo dienos].
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 17 straipsnyje nurodytus įgaliojimus. Sprendimu dėl atšaukimo panaikinami tame sprendime nurodyti įgaliojimai. Jis įsigalioja kitą dieną po sprendimo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba jame nustatytą vėlesnę dieną. Jis nedaro poveikio jau deleguotų teisės aktų galiojimui.
4. Priėmusi deleguotąjį teisės aktą Komisija iš karto apie tai praneša kartu Europos Parlamentui ir Tarybai.
5. Pagal 17 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik jei Europos Parlamentas arba Taryba per 2 mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie tokį aktą dienos nepareiškė savo prieštaravimo arba jei iki šio laikotarpio pabaigos ir Europos Parlamentas, ir Taryba pranešė Komisijai, kad neprieštaraus. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas 2 mėnesiais.

19 straipsnis
Persvarstymas ir įgyvendinimo stebėjimas

1. Iki kiekvienų metų balandžio 30 dienos valstybės narės praneša apie pažangą, pasiektą įgyvendinant nacionalinius energijos vartojimo efektyvumo tikslinius rodiklius XIV priedo 1 dalyje nustatyta tvarka.
2. Iki 2014 m. balandžio 30 d., o paskui – kas trejus metus valstybė narė pateikia papildomas ataskaitas, kuriose pateikia informaciją apie nacionalinės energijos vartojimo efektyvumo politikos kryptis, veiksmų planus, programas ir priemones, kurios įgyvendintos arba planuojamos įgyvendinti nacionaliniu, regioniniu arba vietos lygmeniu energijos vartojimo efektyvumui gerinti, kad būtų pasiekti 3 straipsnio 1 dalyje nurodyti nacionaliniai energijos vartojimo efektyvumo tikslai. Kartu su ataskaitomis pateikiamos atnaujintos numatomo bendro pirminės energijos suvartojimo 2020 m. prognozės, taip pat XIV priedo 1 dalyje nurodytuose sektoriuose numatomas suvartoti pirminės energijos kiekis.

Komisija ne vėliau kaip 2014 m. sausio 1 d. pateikia rekomenduojamą papildomų ataskaitų formą. Ši forma tvirtinama laikantis 20 straipsnio 2 dalyje nustatytos rekomendacinės tvarkos. Papildomose ataskaitose bet kuriuo atveju pateikiama XIV priede nurodyta informacija.
3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos ataskaitos gali būti įtrauktos į Tarybos rekomendacijoje 2010/410/ES nurodytas nacionalines reformų programas.
4. Komisija įvertina metines ataskaitas ir papildomas ataskaitas ir nusprendžia, kokią pažangą valstybės narės padarė, siekdamas nacionalinių energijos vartojimo

efektyvumo tikslų, kurių reikalaujama siekti 3 straipsnio 1 dalyje, ir įgyvendindamos šią direktyvą. Vertinimą Komisija siunčia Europos Parlamentui ir Tarybai. Remdamasi ataskaitų įvertinimu, Komisija gali teikti rekomendacijas valstybėms narėms.

5. Į pirmosios papildomos ataskaitos vertinimą Komisija, atsižvelgdama į atitinkamus geriausius turimus metodus, išplėtotus pagal Direktyvą 2010/75/ES ir Direktyvą 2008/1/EB, įtraukia esamų ir naujų bendros nominalios 50 MW ir didesnės galios kuro deginimo įrenginių ir naftos bei dujų perdirbimo įrenginių energijos vartojimo efektyvumo lygių vertinimą. Jei atlikus šį vertinimą nustatomas didelis atotrūkis tarp faktinio tokių įrenginių energijos vartojimo efektyvumo lygio ir energijos vartojimo efektyvumo lygio, siejamo su atitinkamų geriausių turimų metodų taikymu, Komisija, jei taikytina, siūlo reikalavimus gerinti tokių įrenginių pasiektą energijos vartojimo efektyvumo lygį arba kad tokio metodo naudojimas ateityje būtų naujų įrenginių leidimų išdavimo sąlyga ir kad esamų įrenginių leidimai būtų periodiškai persvarstomi.

Be to, Komisija stebi šios direktyvos įgyvendinimo poveikį direktyvoms 2003/87/EB, 2009/28/EB ir 2010/31/ES.

6. Valstybės narės iki kiekvienų metų lapkričio 30 dienos pateikia nacionalinės didelio ir mažo naudingumo kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos ir šilumos statistinius duomenis, vadovaudamosi I priede parodyta metodika, susijusia su bendrais šilumos ir elektros energijos pajėgumais. Jos taip pat teikia metinius statistinius duomenis, susijusius su kogeneruojamos šilumos ir elektros energijos pajėgumais ir kogeneracijai skirtu kuru, centralizuoto šildymo ir vėsinimo energijos gamyba ir pajėgumais (bendrų šilumos ir elektros energijos pajėgumų atžvilgiu). Laikydamosi II priede nurodytos metodikos valstybės narės teikia statistinius duomenis apie pirminę energiją, sutaupytą taikant kogeneraciją.
7. Komisija iki 2014 m. birželio 30 d. Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia 3 straipsnio 2 dalyje nurodytą vertinimą; jei taikytina, po to pateikiamas teisės akto pasiūlymas, kuriame nustatomi privalomieji nacionaliniai tiksliniai rodikliai.
8. Komisija iki 2018 m. birželio 30 d. Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia 6 straipsnio įgyvendinimo ataskaitą. Po šios ataskaitos, jei taikytina, pateikiamas teisės akto pasiūlymas, kuriuo siekiama vieno ar daugiau iš šių tikslų:
 - a) pakeisti 6 straipsnio 1 dalyje nurodytą taupymo normą;
 - b) nustatyti papildomus bendrus reikalavimus, visų pirma susijusius su 6 straipsnio 5 dalyje nurodytais klausimais;
9. Komisija iki 2018 m. birželio 30 d. įvertina valstybių narių pažangą šalinant 15 straipsnio 1 dalyje nurodytas reguliavimo ir su reguliavimu nesusijusias kliūtis; po šio įvertinimo, jei taikytina, pateikiamas teisės akto pasiūlymas.
10. Komisija užtikrina, kad šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos ataskaitos būtų viešai prieinamos.

20 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas.
2. Jei daroma nuoroda į šią dalį, taikomi Reglamento Nr. 182/2011/ES 3, 4 ir 9 straipsniai, atsižvelgiant į jo 11 straipsnio nuostatas.

21 straipsnis

Panaikinimas

Direktyva 2006/32/EB panaikinama nuo [šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę termino diena], išskyrus jos 4 straipsnio 1–4 dalis ir I, III ir IV priedus. Direktyvos 2006/32/EB 4 straipsnio 1–4 dalys ir I, III ir IV priedai panaikinami nuo 2017 m. sausio 1 d.

Direktyva 2004/8/EB panaikinama [šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę termino diena], nepažeidžiant valstybių narių įsipareigojimų, susijusių su jos perkėlimo į nacionalinę teisę terminu.

Direktyvos 2010/30/ES 9 straipsnio 1 ir 2 dalys panaikinamos nuo [šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę termino diena].

Nuorodos į Direktyvą 2006/32/EB ir Direktyvą 2004/8/EB aiškinamos kaip nuorodos į šią direktyvą ir skaitomos remiantis XV priede pateikta atitikties lentele.

22 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės užtikrina, kad ne vėliau kaip [praėjus 12 mėnesių nuo šios direktyvos įsigaliojimo] įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini šiai direktyvai įgyvendinti. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstus ir jų bei šios direktyvos nuostatų atitikties lentelę.

Valstybės narės, priimdamos minėtas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

23 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

24 straipsnis
Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

I PRIEDAS
Bendrieji kogeneracijos būdu pagaminto elektros energijos kiekio apskaičiavimo principai

I DALIS. Bendrieji principai

Kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos kiekiui apskaičiuoti naudojamos vertės nustatomos remiantis planuojamu ar faktiniu įrenginio darbu įprastomis eksploataavimo sąlygomis. Smulkiosios kogeneracijos įrenginiais pagamintos elektros energijos kiekį galima apskaičiuoti remiantis patvirtintosiomis vertėmis.

- a) Tariama, kad kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos kiekis lygus to įrenginio metinei elektros energijos gamybai, matuojant ties pagrindinių generatorių išėjimu.
 - i) II dalyje išvardytų b, d, e, f, g ir h tipo kogeneracijos įrenginių, kuriems valstybės narės nustato bent 75 proc. bendrą naudingumą, ir
 - ii) II dalyje išvardytų a ir c tipo kogeneracijos įrenginių, kuriems valstybės narės nustato bent 80 proc. bendrą naudingumą.
- b) Kai kogeneracijos įrenginių bendras metinis naudingumas yra mažesnis už a punkto i įtraukoje nurodytą vertę (II dalyje išvardyti b, d, e, f, g ir h tipo kogeneracijos įrenginiai) arba kai jų bendras metinis naudingumas yra mažesnis už a punkto ii įtraukoje nurodytą vertę (II dalyje išvardyti a ir c tipo kogeneracijos įrenginiai), kogeneracijai apskaičiuoti naudojama ši formulė:

$$E_{\text{CHP}} = H_{\text{CHP}} * C$$

kai:

E_{CHP} – kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos kiekis;

C – elektros energijos ir šilumos santykis;

H_{CHP} – kogeneracijos būdu pagamintos naudingosios šilumos kiekis (šiuo tikslu apskaičiuojamas iš bendro šilumos kiekio atėmus šilumą, pagamintą atskiruose katiluose arba naudojant garų ištraukimą iš garų generatoriaus prieš jiems patenkant į turbiną).

Kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos kiekio apskaičiavimas turi būti pagrįstas faktiniu elektros energijos ir šilumos santykiu. Kai kogeneracijos įrenginio faktinis elektros energijos ir šilumos santykis nežinomas, I priede išvardytais a, b, c, d ir e tipo kogeneracijos įrenginiais pagamintos elektros energijos kiekiui apskaičiuoti (ypač statistiniais tikslais) galima naudoti šias nustatytąsias vertes, jei apskaičiuotas kogeneracijos elektros energijos kiekis yra mažesnis už to įrenginio bendrą elektros energijos gamybą arba jai lygus:

Įrenginio tipas	Nustatytasis elektros energijos ir šilumos santykis, C
Kombinuotojo ciklo dujų turbina su šilumos panaudojimu	0,95
Priešslėgio garų turbina	0,45
Garų kondensacinė išgavimo turbina	0,45
Dujų turbina su šilumos panaudojimu	0,55
Vidaus degimo variklis	0,75

Kai valstybės narės įveda II dalyje išvardytų f, g, h, i, j ir k tipų kogeneracijos įrenginių elektros energijos ir šilumos santykio nustatytąsias vertes, šios nustatytosios vertės paskelbiamos ir apie jas pranešama Komisijai.

- d) Kai kogeneracijos proceso metu sunaudojamų kuro energijos turinio dalis susigražinama chemikalų pavidalu ir perdirbama, prieš skaičiuojant a ir b dalyse naudojamą bendrą naudingumą tą dalį galima atimti iš sunaudojamo kuro kiekio.
- e) Valstybės narės gali nustatyti, kad elektros energijos ir šilumos santykis – tai elektros energijos ir šilumos santykis, kai tas įrenginys veikia mažesnio pajėgumo kogeneracijos režimu naudojantis konkrečius įrenginio darbiniais duomenimis.
- f) Skaičiavimams pagal a ir b punktus valstybės narės gali taikyti ne vieną metų, o kitus ataskaitų pateikimo laikotarpius.

II DALIS. Kogeneracijos technologijos, kurioms taikoma ši direktyva

- a) Kombinuotojo ciklo dujų turbina su šilumos panaudojimu
- b) Priešslėgio garų turbina
- c) Garų kondensacinė išgavimo turbina
- d) Dujų turbina su šilumos panaudojimu
- e) Vidaus degimo variklis

- f) Mikroturbinos
- g) Stirlingo varikliai
- h) Kuro kameros
- i) Garo varikliai
- j) Organiniai *Rankine* ciklai
- k) Bet kurio kito tipo technologijos ar jų deriniai, kuriems taikomas 2 straipsnio 19 punkte pateikta apibrėžtis.

III DALIS. Išsamūs principai

Igyvendindamos ir taikydamos bendruosius kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos apskaičiavimo principus, valstybės narės vadovaujasi Sprendime 2008/952/EB³⁸ pateiktomis išsamiomis gairėmis.

³⁸ OL L 338, 2008 12 17, p. 55.

II PRIEDAS

Kogeneracijos proceso naudingumo nustatymo metodika

Kogeneracijos naudingumui ir sutaupytam pirminės energijos kiekiui apskaičiuoti naudojamos vertės, nustatytos remiantis planuojamu ar faktiniu įrenginio veikimu įprastomis eksploataavimo sąlygomis.

a) Didelio naudingumo kogeneracija

Šioje direktyvoje didelio naudingumo kogeneracija atitinka šiuos reikalavimus:

- kogeneracijos įrenginiuose bendrai gaminant šilumą ir elektros energiją pagal b punktą sutaupoma bent 10 proc. pirminės energijos, palyginti su šilumos ir elektros energijos atskirosios gamybos atskaitinėmis vertėmis;
- mažosios ir smulkiosios kogeneracijos įrenginių, kuriuos naudojant taupoma pirminė energija, gamybą galima pripažinti didelio naudingumo kogeneracija.

b) Sutaupytos pirminės energijos kiekio apskaičiavimo tvarka

Bendrai gaminant šilumą ir elektros energiją sutaupyta pirminės energijos kiekis, kaip apibrėžta I priede, apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$$PES = \left[1 - \frac{\frac{1}{\frac{CHP H_{\eta}}{Ref H_{\eta}} + \frac{CHP E_{\eta}}{Ref E_{\eta}}}}{1} \right] \times 100 \%$$

kai:

PES – sutaupytos pirminės energijos kiekis;

CHP H_{η} – kogeneracijos gamybos šiluminis naudingumas, apibrėžtas kaip naudingosios šilumos kogeneracijos gamybos kiekis per metus, padalytas iš kuro kiekio, sunaudoto visai šilumai ir elektros energijai pagaminti kogeneracijos būdu;

Ref H_{η} – atskirosios šilumos gamybos naudingumo atskaitinė vertė;

CHP E_{η} – kogeneracijos gamybos elektros energijos naudingumas, apibrėžtas kaip elektros energijos kogeneracijos gamybos kiekis per metus, padalytas iš kuro kiekio, sunaudoto visai kogeneracijos būdu pagamintai šilumai ir elektros energijai pagaminti. Kai kogeneracijos įrenginyje gaminama mechaninė energija, prie elektros energijos metinės kogeneracijos gamybos galima pridėti papildomą elementą, kuris atspindi elektros energijos kiekį, lygiavertį

mechaninės energijos kiekiui. Šis papildomas elementas nesuteikia teisės išduoti kilmės garantijas pagal 10 straipsnio 10 dalį.

Ref E_{η} – atskirosios elektros energijos gamybos naudingumo atskaitinė vertė.

c) *Sutaupytos pirminės energijos kiekio apskaičiavimas taikant alternatyvią skaičiavimo tvarką*

Valstybės narės gali apskaičiuoti pirminės energijos kiekį, sutaupytą gaminant šilumos, elektros ir mechaninę energiją; I priedo nuostatos netaikomos to paties proceso šilumai ir elektros energijai, pagamintai ne kogeneracijos būdu, atimti. Ši gamyba gali būti vertinama kaip didelio naudingumo kogeneracija, jei ji atitinka III priedo a punkte nustatytus naudingumo kriterijus ir jei didesnio kaip 25 MW elektros energijos gamybinio pajėgumo kogeneracijos įrenginių naudingumas yra daugiau kaip 70 proc. Tačiau šios gamybos metu kogeneracijos būdu pagamintos energijos kiekis, naudojamas išduodant kilmės garantiją ir statistikos tikslais, nustatomas pagal I priedą.

Jei su procesu susijusios sutaupytos pirminės energijos kiekis apskaičiuojamas taikant pirmiau pateiktą alternatyvų skaičiavimo būdą, sutaupytos pirminės energijos kiekiui apskaičiuoti naudojama šio priedo b dalyje pateikta formulė

„CHP H_{η} “ pakeičiant „ H_{η} “, o

„CHP E_{η} “ pakeičiant „ E_{η} “,

kai:

H_{η} – proceso šiluminis naudingumas, apibrėžtas kaip šilumos gamybos kiekis per metus, padalytas iš kuro kiekio, sunaudoto visai pagamintai šilumai ir elektros energijai pagaminti;

E_{η} – proceso elektros energijos naudingumas, apibrėžtas kaip elektros energijos gamybos kiekis per metus, padalytas iš kuro kiekio, sunaudoto visai pagamintai šilumai ir elektros energijai pagaminti. Kai kogeneracijos įrenginyje gaminama mechaninė energija, prie elektros energijos metinės kogeneracijos gamybos galima pridėti papildomą elementą, kuris atspindi elektros energijos kiekį, lygiavertį mechaninės energijos kiekiui. Šis papildomas elementas nesuteikia teisės išduoti kilmės garantijas pagal 10 straipsnio 10 dalį.

d) Skaičiavimams pagal šio priedo b ir c punktus valstybės narės gali taikyti ne vienu metų, o kitus ataskaitų pateikimo laikotarpius.

e) Smulkiosios kogeneracijos įrenginių sutaupytos pirminės energijos skaičiavimai gali būti atliekami remiantis patvirtintais duomenimis.

f) *Atskirosios elektros energijos ir šilumos gamybos naudingumo atskaitinės vertės*

Suderintąsias naudingumo atskaitines vertes sudaro pagal atitinkamus veiksmus išskirstytų verčių matrica, įskaitant statybos metus ir kuro rūšis; jos turi būti pagrįstos tinkamai dokumentais pagrįsta analize, be kita ko, atsižvelgiant į darbinio naudojimo duomenis tikroviškomis sąlygomis, kuro mišinį ir klimato sąlygas, taip pat taikomas kogeneracijos technologijas.

Taikant b punkte pateiktą formulę, atskirosios elektros energijos ir šilumos gamybos naudingumo atskaitinėmis vertėmis nustatomas atskirosios elektros energijos ir šilumos gamybos, kurią siekiama pakeisti kogeneracija, darbinis naudingumas.

Naudingumo atskaitinės vertės apskaičiuojamos pagal šiuos principus:

1. Nustatant 2 straipsnio 24 punkte apibrėžtų kogeneracijos įrenginių naudingumo atskaitinės vertes, su atskirąja elektros energijos gamyba palyginama pagal tų pačių kuro rūšių palyginimo principą.
2. Kiekvienas kogeneracijos įrenginys lyginamas su to kogeneracijos įrenginio pagaminimo metais rinkoje siūloma geriausia ir ekonomiškai pateisinama atskirosios elektros energijos ir šilumos gamybos technologija.
3. Senesnių kaip 10 metų kogeneracijos įrenginių naudingumo atskaitinės vertės – tai 10 metų senumo įrenginių atskaitinės vertės.
4. Atskirosios elektros energijos ir šilumos gamybos naudingumo atskaitinės vertės turi atspindėti valstybių narių klimato skirtumus.

III PRIEDAS

Energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, taikomi produktus, paslaugas ir pastatus perkančioms viešosioms organizacijoms

Produktus, paslaugas ar pastatus perkančios viešosios organizacijos:

- a) jei produktui taikomas deleguotasis aktas, priimtas pagal Direktyvą 2010/30/ES arba Komisijos direktyvą, kuria įgyvendinama Direktyva 92/75/EEB, perka tik tokius produktus, kurie atitinka priskyrimo aukščiausiai energijos vartojimo efektyvumo klasei kriterijų, atsižvelgdama į rentabilumą, ekonominį pagrįstumą ir techninį tinkamumą, taip pat pakankamos konkurencijos aspektą;
- b) kai produktui, kuriam netaikomas a punktas, taikoma Direktyvoje 2009/125/EB numatyta įgyvendinimo priemonė, priimta jau įsigaliojus šiai direktyvai, perka tik produktus, kurie atitinka toje įgyvendinimo priemonėje nustatytus efektyvaus energijos vartojimo kriterijus;
- c) perka biuro įrangos produktus, kuriems taikomas Tarybos sprendimas [2006/1005/EB³⁹] ir kurie atitinka ne mažiau griežtus energijos vartojimo efektyvumo reikalavimus nei išvardytieji prie minėto sprendimo pridėto susitarimo C priede;
- d) perka tik padangas, kurios atitinka aukščiausios kuro energijos vartojimo efektyvumo klasės kriterijų, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 1222/2009⁴⁰. Šis reikalavimas viešosioms organizacijoms nedraudžia pirkti aukščiausios sukibimo su šlapia danga klasės arba išorinio riedėjimo triukšmo klasės padangų, jei tai pateisinama saugos ar visuomenės sveikatos sumetimais;
- e) konkurso dėl paslaugų sutarčių dokumentuose reikalauja, kad atitinkamoms paslaugoms teikti paslaugų teikėjai naudotų tik tuos produktus, kurie atitinka a–d punktuose nurodytus reikalavimus;
- f) perka arba nuomojasi tik tuos pastatus, kurie atitinka bent 4 straipsnio 1 dalyje nurodytus būtinuosius energinio naudingumo reikalavimus. Ar šių reikalavimų laikomasi, tikrinama pagal Direktyvos 2010/31/ES 11 straipsnyje nurodytus energinio naudingumo sertifikatus.

³⁹ OL L 381, 2006 12 28, p. 24.

⁴⁰ OL L 342, 2009 12 22, p. 46.

IV PRIEDAS

Galutiniam vartojimui pasirinkto kuro energetinė vertė (perskaičiavimo lentelė)⁴¹

Energijos produktas	kJ (DŽŠV)	kgne (DŽŠV)	kWh (DŽŠV)
1 kg kokso	28500	0,676	7,917
1 kg akmens anglių	17200 — 30700	0,411 — 0,733	4,778 — 8,528
1 kg rusvųjų anglių briketų	20000	0,478	5,556
1 kg juodojo lignito	10500 — 21000	0,251 — 0,502	2,917 — 5,833
1 kg rusvųjų anglių	5600 — 10500	0,134 — 0,251	1,556 — 2,917
1 kg naftingųjų skalūnų	8000 — 9000	0,191 — 0,215	2,222 — 2,500
1 kg durpių	7800 — 13800	0,186 — 0,330	2,167 — 3,833
1 kg durpių briketų	16000 — 16800	0,382 — 0,401	4,444 — 4,667
1 kg sunkiojo dyzelinio kuro (mazuto)	40000	0,955	11,111
1 kg dyzelinio krosnių kuro	42300	1,010	11,750
1 kg automobilinio benzino (benzino)	44000	1,051	12,222
1 kg parafino	40000	0,955	11,111
1 kg suskystintų naftos dujų	46000	1,099	12,778
1 kg gamtinių dujų ^[1]	47200	1,126	13,10
1 kg suskystintų gamtinių dujų	45190	1,079	12,553
1 kg malkų (25 proc. drėgnumo) ^[2]	13800	0,330	3,833
1 kg pjuvenų granulių / medienos briketų	16800	0,401	4,667
1 kg atliekų	7400 — 10700	0,177 — 0,256	2,056 — 2,972
1 MJ gautos šilumos	1000	0,024	0,278
1 kWh elektros energijos	3600	0,086	1 ^[3]

Šaltinis: Eurostatas.

[1] 93 proc. metanas.

[2] Atitinkamos valstybės narės, atsižvelgdamos į savo šalyje dažniausiai naudojamą medienos tipą, gali nurodyti kitus dydžius.

⁴¹ Valstybės narės gali taikyti kitokius perskaičiavimo koeficientus, jei gali juos pagrįsti.

- [3] Taikytina, jei sutaupyta energija apskaičiuojama kaip pirminė energija, taikant metodą „iš apačios į viršų“, pagrįstą galutiniu energijos suvartojimu. Sutaupyta elektros energijai, išreikštai kWh, apskaičiuoti valstybės narės gali taikyti numatytąjį koeficientą 2,5. Valstybės narės gali taikyti kitokį koeficientą, jei jos gali jį pagrįsti.

V PRIEDAS
Energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemos

1. Trumpalaikiam taupymui skirtos priemonės

Laikoma, kad toliau nurodytos priemonės skirtos trumpalaikiam taupymui:

- a) efektyviai energiją naudojančių kompaktiškų fluorescencinių elektros lempučių platinimas arba įrengimas;
- b) efektyviai energiją naudojančių dušų galvučių platinimas arba įrengimas;
- c) energijos vartojimo auditas;
- d) informavimo kampanijos.

2. Sutaupytos energijos apskaičiavimas

Apskaičiuojant sutaupytą energiją pagal nacionalines energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimų sistemas atsižvelgiama į priemonių galiojimo terminą. Jei galiojimo termino nacionalinės reikšmės nenustatytos, taikomos 4 punkte nustatytos numatytosios reikšmės.

Įpareigotosios šalys, sutaupytą energiją apskaičiuodamos pagal 6 straipsnio 2 dalį, gali taikyti vieną ar daugiau iš toliau nurodytų metodų:

- a) inžinerines sąmatas;
- b) matavimą;
- c) tipines reikšmes ir galiojimo terminus, kuriuos valstybės narės patvirtino remdamosi aiškiu ir patikimu pagrindu. Apie tokias reikšmes pranešama Komisijai. Komisija gali prašyti pakeisti tokias reikšmes, jei jos gali iškreipti konkurenciją arba yra ne tokio plataus užmojo kaip 3 ir 4 punktuose nurodytos numatytosios reikšmės ir galiojimo terminai.
- d) 3 ir 4 punktuose nurodytas numatytąsias reikšmes ir galiojimo terminus, jei nenustatytos nacionalinės tipinės reikšmės ir galiojimo terminai.

3. Europinės numatytosios reikšmės pagal įrangos tipą

3.1. Namų ūkio reikmenys

a. IŠSKIRTIEJI ŠALDIKLIAI IR ŠALDYTUVAI-ŠALDIKLIAI

	šaldytuvai- šaldikliai	Šaldikliai
*A klasė+ Numanomai sutaupytas kiekis (kWh / per metus)	64	62

** A+klasė Numanomai sutaupyta kiekis (kWh / per metus)	76	73
A++ klasė Numanomai sutaupyta kiekis (kWh / per metus)	129	123
A+++ klasė Numanomai sutaupyta kiekis (kWh / per metus)	193	185

b. NEIŠSKIRTIEJI ŠALDYTUVAI IR ŠALDYTUVAI-ŠALDIKLIAI

	šaldytuvai- šaldikliai ir šaldikliai	
*A+ klasė Numanomai sutaupyta kiekis (kWh / per metus)	64	
**A+ klasė Numanomai sutaupyta kiekis (kWh / per metus)	75	
A++ klasė Numanomai sutaupyta kiekis (kWh / per metus)	128	
A+++ klasė Numanomai sutaupyta kiekis (kWh / per metus)	191	

c. BUITINĖS SKALBYKLĖS

***Iki 2013 m. lapkričio
30 d.**

A+ klasė Numanomai sutaupyta kiekis (kWh / per metus)	26
A++ klasė Numanomai sutaupyta kiekis (kWh / per metus)	46
A+++ klasė Numanomai sutaupyta kiekis (kWh / per metus)	63

***Nuo 2013 m. gruodžio 1 d.**

A++ klasė Numanomai sutaupyta kiekis (kWh / per metus)	20
A+++ klasė Numanomai sutaupyta kiekis (kWh / per metus)	37

*Nuo 2013 m. gruodžio 1 d. buitinių skalbyklių, kurių vardinis pajėgumas yra 4 kg arba didesnis, energijos vartojimo efektyvumo koeficientas turi būti mažesnis nei 59 (žr. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1015/2010 I priedą).

d. BUITINĖS INDAPLOVĖS

Iki 2013 m. lapkričio 30 d. **

A+ klasė Numanomai sutaupyta kiekis (kWh / per metus)	37
A++ klasė Numanomai sutaupyta kiekis (kWh / per metus)	69
A+++ klasė Numanomai sutaupyta kiekis (kWh / per metus)	97

**Nuo 2013 m. gruodžio 1 d.

A++ klasė Numanomai sutaupyta kiekis (kWh / per metus)	32
A+++ klasė Numanomai sutaupyta kiekis (kWh / per metus)	60

**Nuo 2013 m. gruodžio 1 d. buitinių indaplovių, kurių vardinis pajėgumas yra 11 valgymo reikmenų komplektų ar didesnis ir buitinių indaplovių, kurių vardinis pajėgumas yra 10 valgymo reikmenų ir kurių plotis yra didesnis nei 45 cm, energijos vartojimo efektyvumo koeficientas turi būti mažesnis kaip 63 (žr. KOMISIJOS REGLAMENTO (ES) Nr. 1016/2010 I priedą).

3.2. Gyvenviečių apšvietimas

Vienetais sutaupyta energija – CFL vietoj GLS⁴² 16 kWh / per metus

Vienetais sutaupyta energija – LED vietoj GLS⁴³ 17 kWh / per metus

4. Numatytieji galiojimo terminai

Energijos vartojimo efektyvumo gerinimo priemonė pakeičiant sudedamąją dalį	Numatytasis galiojimo laikotarpis metais
Šildymo katilas – kondensavimas	20

⁴² Bendra apšvietimo paslauga arba volframo lempos.

⁴³ Bendra apšvietimo paslauga arba volframo lempos.

Šildymo katilas – tiesioginis išsiurbimas	20
Kaitvietės, nafta ir dujos	10
Kontrolės įranga	15-20
Kontrolės sistema – centrinė	15-25
Kontrolės sistema – patalpos kontrolė	15-25
Šildymo kontrolė. Kontroliniai vožtuvai, automatiniai	10
Skaitikliai	10

VI PRIEDAS
Individualiai suvartotos energijos matavimo ir faktiškai suvartotu kiekiu pagrįstu
sąskaitų dažnumo būtinieji reikalavimai

1. Individualiai suvartotos energijos matavimo būtinieji reikalavimai

1.1. Atskiri skaitikliai

Jei yra įrengiamas atskiras skaitiklis, valstybės narės užtikrina, kad jis būtų prijungtas prie sąsajos, kuri užtikrintų saugų perdavimą galutiniam vartotojui, o skaitiklis galėtų teikti privačius metrologinius duomenis galutiniam vartotojui arba jo paskirtam trečiajam asmeniui.

Naudojant sąsają pateikiama privati informacija, pagal kurią galutinis vartotojas gali geriau kontroliuoti savo energijos suvartojimą ir naudoti informaciją tolesnei galimai analizei. Nurodoma bent esama vartojimo norma (pvz., kWh, kJ, m³) ir susijusios sąnaudos; informacija pateikiama taip, kad būtų skatinami vartotojų veiksmai efektyvaus energijos vartojimo srityje.

Nacionalinė reguliavimo institucija užtikrina, kad naudojant sąsają būtų teikiami ir vieši duomenys, kuriais remdamasis galutinis vartotojas galėtų sužinoti ir panaudoti taikytinus naudojimo laiko tarifus ir tikruoju laiku paremtas kainas, piko valandų kainas ir piko valandų nuolaidas.

Naudojant sąsają pateikiami duomenys galutiniam vartotojui suteikia galimybę sužinoti savo vartojimo lygių istoriją (vietos valiuta ir kWh, kJ arba m³):

- a) pastarųjų septynių dienų, kiekvienos dienos;
- b) visos pastarosios savaitės;
- c) viso pastarojo mėnesio;
- d) to paties viso mėnesio praėjusiais metais;
- e) visų praėjusių metų.

Istorijos laikotarpiai atitinka sąskaitų išrašymo laikotarpius ir namų ūkio sąskaitas.

Užtikrinama, kad papildoma vartojimo istorijos (bet kurios dienos, savaitės, mėnesio, metų nuo pažangiojo matavimo pradžios) informacija ir kita naudinga informacija, leidžianti vartotojui išsamiau pasitikrinti duomenis (pvz., individualaus vartojimo grafinė raida; lyginamoji informacija; bendras suvartojimas / taupymas / išlaidos nuo kiekvienos sutarties pradžios, individualaus vartojimo atsinaujinančiųjų energijos išteklių dalis ir susijęs sutaupytas CO₂ kiekis ir kt.), būtų lengvai prieinama tiesiogiai naudojant sąsają arba internetu.

1.2. Šilumos kainos skirstymo įrenginiai

Šilumos kainos skirstymo įrenginiuose įrengiamas aiškiai įskaitomas ekranas, kad galutinis vartotojas galėtų sužinoti esamą vartojimo normą ir vartojimo istoriją. Šilumos kainos skirstymo įrenginio rodomi istorijos laikotarpiai atitinka sąskaitų išrašymo laikotarpius.

2. Būtinieji sąskaitų išrašymo reikalavimai

2.1 Faktiškai suvartotu kiekiu grindžiamų sąskaitų išrašymo dažnumas

Kad galutiniams vartotojams būtų suteikta galimybė reguliuoti savo energijos vartojimą, sąskaitos, grindžiamos faktiškai suvartotu kiekiu, išrašomos tokiu dažnumu:

- a) kas mėnesį – už suvartotą elektros energiją;
- b) bent kas du mėnesius – už suvartotas gamtines dujas. Jei dujos naudojamos individualiam šildymui, sąskaitos išrašomos kas mėnesį;
- c) centralizuoto šildymo ir vėsinimo atveju sąskaitos išrašomos kas mėnesį per šildymo ir (arba) vėsinimo sezoną;
- d) bent kas du mėnesius – už karštą vandenį.

Sąskaitos, grindžiamos suvartotos šilumos nustatymu naudojant šilumos kainos skirstymo įrenginius, pateikiamos kartu su šildymo kainos skirstymo įrenginių ekranuose rodomų skaičių paaiškinimu, atsižvelgiant į tipines šilumos kainos skirstymo įrenginių charakteristikas (EN 834)⁴⁴.

2.2. Būtinoji sąskaitoje nurodoma informacija

Valstybės narės užtikrina, kad galutiniams vartotojams būtų aiškiai ir suprantamai prieinama arba kartu su jiems išrašomomis sąskaitomis, sutartimis, sandoriais ir paskirstymo centruose išduodamais kvitais pateikiama toliau nurodyta informacija:

- a) esamos faktinės kainos ir faktiškai suvartota energija;
- b) galutinio vartotojo per atitinkamą laikotarpį suvartotos energijos ir per tą patį praėjusių metų laikotarpį suvartotos energijos palyginimas (pageidautina, kad būtų pateiktas grafikas);
- c) palyginimas su vidutiniu tipiniu arba lyginamuoju tos pačios naudotojų kategorijos galutiniu vartotoju;
- d) galutinių vartotojų organizacijų, energetikos agentūrų ar panašių organizacijų duomenys ryšiams, įskaitant interneto svetaines, kuriose galima gauti informacijos apie prieinamas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, lyginamąsias galutinių naudotojų charakteristikas ir energijos vartojimo įrangos objektyvias technines specifikacijas.

⁴⁴ EN 834 Šilumos kainos paskirstymo įrenginių standartas patalpos šildymo radiatorių (elektros energijos tiekimo įrenginių) suvartojamam kiekiui nustatyti.

2.3 Rekomendacijos dėl lydimųjų energijos vartojimo efektyvumo sąskaitų ir kitos galutiniams vartotojams teikiamos grįžtamosios informacijos

Siųsdami sutartis ir sutarčių pakeitimus, taip pat vartotojų gaunamose sąskaitose arba interneto svetainėse, kuriose aptarnaujami individualūs klientai, energijos tiekėjai, tiekimo sistemų operatoriai ir mažmeninės prekybos energija įmonės savo klientams aiškiai ir suprantamai pateikia nepriklausomų vartotojų konsultacinių centrų, energetikos agentūrų arba panašių institucijų duomenys ryšiams, įskaitant jų adresus interneto svetainių, kuriose galima pasikonsultuoti dėl esamų energijos vartojimo efektyvumo priemonių, lyginamųjų energijos vartojimo charakteristikų ir energijos vartojimo įrenginių techninių specifikacijų, kurios gali padėti užtikrinti, kad šie įrenginiai sunaudotų mažiau energijos.

VII PRIEDAS
Šildymo ir vėsinimo efektyvumo planavimas

1. 10 straipsnio 1 dalyje nurodytuose nacionaliniuose šildymo ir vėsinimo planuose pateikiama:
 - a) šildymo ir vėsinimo poreikio aprašymas;
 - b) prognozės, kaip poreikis keisis per ateinančius 10 metų, visų pirma atsižvelgiant į poreikio raidą pastatuose ir įvairiuose pramonės sektoriuose;
 - c) nacionalinės teritorijos žemėlapis, kuriame būtų nurodyta:
 - i) šildymo ir vėsinimo poreikio punktai, įskaitant:
 - savivaldas ir miestų aglomeracijas, kurių užstatymo norma – bent 0,3; ir
 - pramonines zonas, kuriose per metus bendrai suvartojama daugiau kaip 20 GWh šilumos ir vėsumos energijos;
 - ii) esama ir planuojama centralizuoto šildymo ir vėsinimo infrastruktūra;
 - iii) galimi šildymo ir vėsinimo poreikio punktai, įskaitant:
 - elektros energijos gamybos įrenginius, per metus iš viso pagaminančius daugiau kaip 20 GWh elektros energijos; ir
 - atliekų deginimo įrenginius;
 - esamus ir planuojamus kogeneracijos įrenginius, klasifikuojamus pagal VII priedą, ir centralizuoto šildymo įrenginius.
 - d) nustatytas šildymo ir vėsinimo poreikis, kuris galėtų būti patenkinta taikant didelio naudingumo kogeneraciją (įskaitant gyvenamųjų namų smulkiają kogeneraciją), taip pat centralizuotą šildymą bei vėsinimą;
 - e) nustatytos papildomos didelio naudingumo kogeneracijos galimybės, įskaitant kogeneraciją modifikavus senus ir pastačius naujos kartos bei pramonės įrenginius ar kitokius naudotąją šilumą gaminančius įrenginius;
 - f) priemonės, kurių turi būti imtasi iki 2020 m. ir iki 2030 m. siekiant išnaudoti e punkte nurodytas galimybes, kad būtų patenkinta d punkte nurodyta paklausa, įskaitant:
 - i) kogeneracijos dalies gaminant šilumą, vėsumą ir elektros energiją didinimo priemonės; ir
 - ii) efektyvaus centralizuoto šildymo ir vėsinimo infrastruktūros plėtros priemonės, kad būtų prisitaikyta prie didelio naudingumo kogeneracijos

plėtos ir šildymo bei vėsinimo energijos, pagamintos naudojant naudotąją šilumą ir atsinaujinančiuosius energijos išteklius, naudojimo;

- g) didelio naudingumo kogeneracijos dalis ir nustatytos galimybės, taip pat pagal Direktyvą 2004/8/EB padaryta pažanga;
 - h) prognozė, kiek pirminės energijos ketinama sutaupyti;
 - i) viešosios paramos šildymui ir vėsinimui priemonių sąmata (jei tokios priemonės numatytos), pateikiant metinį biudžetą ir nurodant galimos pagalbos elementą. Tai nereiškia, kad nereikia pateikti su valstybės pagalbos vertinimu susijusio atskiro pranešimo apie viešosios paramos sistemas.
2. Kiek tai taikytina, planą gali sudaryti regioninių arba vietos planų rinkinys.
3. Miesto teritoriniai planai parengiami siekiant užtikrinti, kad:
- a) nauji šiluminės elektros energijos gamybos įrenginiai ir pramonės įrenginiai, kuriuos susidaro naudotosios šilumos, būtų įrengiami tose vietose, kur bus išgaunamas maksimalus turimos naudotosios šilumos kiekis, kad būtų patenkintas esamas arba prognozuojamas šildymo ir vėsinimo poreikis;
 - b) naujos gyvenamosios vietovės arba nauji pramonės įrenginiai, kuriuose gamybai naudojama šiluma, būtų įrengiami tose vietose, kur maksimalus jų šilumos poreikis bus patenkinamas tiekiant turimą naudotąją šilumą, kaip nurodyta nacionaliniuose šildymo ir vėsinimo planuose. Siekiant užtikrinti optimalią šildymo ir vėsinimo pasiūlos ir paklausos atitiktį, teritoriniuose planuose teikiama pirmenybė kelių tos pačios vietovės pramonės įrenginių sutelkimui;
 - c) šiluminės elektros energijos gamybos įrenginiai, pramonės įrenginiai, kuriuose susidaro naudotosios šilumos, atliekų deginimo įrenginiai ar kiti energijos išgavimo iš atliekų įrenginiai būtų prijungti prie vietos centralizuoto šildymo ar vėsinimo tinklo;
 - d) gyvenamosios zonos ir pramonės įrenginiai, kuriuos gamybai naudojama šiluma, būtų prijungti prie vietos centralizuoto šildymo ar vėsinimo tinklo.

VIII PRIEDAS

Šiluminės elektros energijos įrenginių ir pramonės įrenginių statybos vietos nustatymo gairės

1. 10 straipsnio 3 ir 6 dalyse nurodytų šiluminės elektros energijos gamybos įrenginių statybos vietos nustatymas

Jeigu yra B skiltyje nurodyto pajėgumo šilumos poreikio punktas arba potencialus šilumos poreikio punktas, elektrinė turi būti pastatyta mažiau nei A skiltyje nurodytu atitinkamu atstumu. Potencialus šilumos poreikio punktas apibrėžiamas kaip toks, kai galima įrodyti, kad toks punktas gali būti įkurtas, pavyzdžiui, įrengus centralizuoto šildymo tinklą. Pavyzdžiui, jei taikant standartinę apskaičiavimo techniką galima įrodyti, kad egzistuoja bendra 15 MW/km² viršijanti šilumos apkrova, laikoma, kad yra šilumos poreikio punktas. Visa tokių sujungtinių kvadratinė kilometrų apkrovų suma laikoma tokių šilumos poreikio punktų galios poreikiu.

Atstumas A yra vamzdžio maršrutas, ne tiesi linija; standartinę apskaičiavimo techniką, kaip antai kiekio žvalgybą, taikantys inžinerijos ekspertai laiko, kad galima pastatyti atitinkamo dydžio nelabai brangų vandens transportavimo vamzdyną. Tokiu atveju neatsižvelgiama į kliūtis, pvz., kalnų masyvus, miesto centrus, sudėtingas upių ar jūrų kirtimo vietas ir kt.

A	B	C
Maksimalus atstumas nuo siūlomo elektros energijos įrenginio ir šilumos paklausos punkto	Elektrinės elektros energijos galia	Prognozuojamas metinis šilumos poreikio punkto suvartojamas kiekis
< 100 km	> 1999* MWe	> 7500 TJ / per metus
< 65 km	> 500	> 1875 TJ / per metus
< 15 km	> 20 MW	> 50 TJ / per metus

* Paprastai naujo įrenginio apkrovos koeficientas – 90 proc.

2. 10 straipsnio 8 dalyje nurodytų pramonės įrenginių, kuriuos susidaro naudotosios šilumos, statybos vietos nustatymas

A	B	C
Maksimalus atstumas nuo siūlomo elektros energijos įrenginio ir šilumos poreikio punkto	Pajėgumas	Prognozuojamas metinis šilumos poreikio punkto suvartojamas kiekis
< 75 km	> 75 MW (apkrova – 60–70 proc.)	> 1600 TJ / per metus
< 60 km	> 50 MW (apkrova – 60 proc.)	>1000 TJ / per metus
< 25 km	> 50 MW (apkrovos koeficientas > 85 proc.)	> 400 TJ / per metus
< 15 km	> 20 MW	> 100 TJ / per metus

IX PRIEDAS

- a) Valstybės narės imasi priemonių, kad:
- i) didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos kilmės garantija:
 - leistų gamintojams įrodyti, kad jų parduodama energija pagaminta didelio naudingumo kogeneracijos būdu, ir šiuo tikslu išduodama gamintojo prašymu;
 - yra tiksli, patikima ir apsaugota nuo klastojimo;
 - išduodama, persiunčiama ir panaikinama elektroniniu būdu;
 - ii) į tą patį didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagamintos energijos vienetą atsižvelgiama tik vieną kartą.
- b) 10 straipsnio 7 dalyje nurodytoje kilmės garantijoje pateikiama bent ši informacija:
- įrenginio, kuriame pagaminta energija, identifikaciniai duomenys, buvimo vieta, rūšis ir pajėgumas (šilumos ir elektros energijos);
 - gamybos datos ir vietos;
 - kuro šaltinio, kurį naudojant pagaminta elektros energija, apatinė šilumingumo riba;
 - kartu su elektros energija pagamintos šilumos kiekis ir naudojimas;
 - didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos, kuriai skirta garantija, kiekis pagal II priedą;
 - sutaupyta pirminė energija, apskaičiuota pagal II priedą remiantis II priedo f punkte nurodytomis suderintosiomis efektyvumo atskaitinėmis vertėmis;
 - nominalusis įrenginio elektros energijos ir šilumos efektyvumas;
 - ar įrenginiui teikiama investicinė parama; jei taip, tai koku mastu;
 - ar energijos vienetui taikoma kokia nors kita nacionalinė paramos sistema ir šios sistemos rūšis; jei taip, tai koku mastu;
 - įrenginio eksploatavimo pradžios data; ir
 - unikalaus identifikacinio numerio išdavimo data ir šalis.

Kilmės garantija yra tipinio 1 MWh dydžio. Ji susijusi su pagaminta grynąja elektros energija, išmatuota prie stoties ribų ir eksportuota į tinklą.

X PRIEDAS

Energijos transformavimo įrenginių energijos vartojimo efektyvumo duomenų aprašas

1 straipsnyje nurodytuose aprašuose pateikiamas:

- a) nevardinis tik elektros energijos gamybos įrenginių, kurių nominali šiluminė galia yra 50 MW ar daugiau, sąrašas, kiekvieno įrenginio atžvilgiu nurodant:
- įrenginio vidutinę metinę elektros energijos galią (MW_e) ir bendrą nominalią šiluminę galią (MW_{th});
 - vidutinį metinį pirminio kuro ir kuro mišinio kiekį (jei taikytina);
 - įrenginio tipą ir jame naudojamą technologiją;
 - projektavimo efektyvumą ir sąlygas;
 - paleidimo datą;
 - paskutinio esminio modifikavimo datą;
 - vidutinį metinį veikimo valandų skaičių;
 - vidutinį metinį grynąjį veikimo naudingumą;
- b) nevardinis tik šilumos įrenginių, kurių nominali šiluminė galia yra 50 MW arba daugiau, kiekvieno iš jų atžvilgiu nurodant:
- įrenginio vidutinę metinę šilumos produkciją ir bendrą nominaliąją šiluminę galią (MW_{th});
 - vidutinį metinį pirminio kuro ir kuro mišinio kiekį (jei taikytina);
 - įrenginio tipą ir jame naudojamą technologiją;
 - projektavimo efektyvumą ir sąlygas;
 - šilumos apkrovos konfigūraciją;
 - paleidimo datą;
 - paskutinio esminio modifikavimo datą;
 - vidutinį metinį veikimo valandų skaičių;
 - vidutinį metinį grynąjį veikimo naudingumą;
- c) nevardinis kogeneracijos įrenginių, kurių nominali šiluminė galia yra 50 MW ar daugiau, sąrašas, kiekvieno iš jų atveju nurodant:
- įrenginio vidutinę metinę elektros energijos ir šilumos produkciją (MW_e ir MW_{th}) ir bendrą nominalią šiluminę galią (MW_{th});

- vidutinį metinį pirminio kuro ir kuro mišinio kiekį, laikantis Sprendimo 2007/74/EB dėl suderintųjų atskaitinių verčių, jei taikytina;
- įrenginio tipą ir jame naudojamą technologiją pagal VII priedą;
- projektavimo efektyvumą ir sąlygas;
- numatytą tik elektros energijos ir tik šilumos vartojimo efektyvumą;
- vidutinį metinį elektros energijos ir šilumos santykį;
- paleidimo datą;
- paskutinio esminio modifikavimo datą;
- vidutinį metinį veikimo valandų skaičių;
- vidutinį metinį grynąjį veikimo naudingumą;

d) nevardinis sąrašas naftos ir dujų perdirbimo įrenginių, kiekvieno iš jų atveju nurodant:

- vidutines metines įrenginio energijos sąnaudas (MW_{th});
- vidutinę metinę įrenginio energijos produkciją (energijos kiekis kuro mišinyje, MW_{th});
- vidutinį metinį sunaudotų žaliavų kiekį;
- įrenginio tipą ir jame naudojamą technologiją;
- projektavimo efektyvumą (teorinį);
- paleidimo datą;
- paskutinio esminio modifikavimo datą;
- vidutinį metinį veikimo valandų skaičių;
- vidutinį metinį grynąjį veikimo naudingumą.

XI PRIEDAS

Energijos tinklo reguliavimui ir energetikos reguliavimo institucijų nustatytiems arba patvirtintiems tarifams taikomi energijos vartojimo efektyvumo kriterijai

1. Tinklo tarifai tiksliai atspindi tinkluose sutaupytą elektros energiją ir sąnaudas paklausos atžvilgiu, reagavimo į paklausą priemonės ir paskirstytąją gamybą, įskaitant tai, kad energija ir sąnaudos sutaupomos, sumažinus tiekimo sąnaudas, investavus į tinklą ir optimaliau jį eksploatuojant.
2. Tinklo reguliavimas ir tarifai tinklo operatoriams suteikia galimybę taikant reagavimo į paklausą priemonės siūlyti sistemos paslaugas ir sistemos tarifus, taikomus reagavimo į paklausą priemonėms, paklausos valdymui ir paskirstytajai gamybai organizuotose elektros energijos rinkose, visų pirma:
 - a) galutinių vartotojų apkrovos perkėlimą iš piko valandų į ne piko valandas, atsižvelgiant į turimą atsinaujinančiąją energiją, kogeneracijos būdu pagamintą energiją ir paskirstytąją gamybą;
 - b) energijos taupymą, kai energijos skirstymo įmonės reguliuoja paskirstytųjų vartotojų paklausą;
 - c) poreikio sumažinimą, energetinių paslaugų teikėjams taikant energijos vartojimo efektyvumo priemones, įskaitant energetikos paslaugų įmones;
 - d) mažesnės įtampos lygio gamybos tinklų prijungimą ir siuntimą;
 - e) arčiau esančių gamybos šaltinių prijungimą prie vartotojimo tinklo; ir
 - f) energijos saugojimą.

Šioje nuostatoje sąvoka „organizuotos elektros energijos rinkos“ apima ne biržos rinkas ir elektros mainus prekiaujant energija, pajėgumais, balansavimo ir papildomomis paslaugomis visais laikotarpiais, įskaitant išankstines, kitos dienos ir šios dienos rinkas.
3. Nustatomi tokie tinklo tarifai, kuriais palaikoma galutinių vartotojų reakcijos į paklausą priemonių dinamiška kainodara, įskaitant:
 - a) naudojimo laiko tarifus;
 - b) kritinių piko valandų kainodarą;
 - c) tikruoju laiku grindžiamą kainodarą; ir
 - d) piko valandų nuolaidas.

XII PRIEDAS

Perdavimo sistemų operatoriams ir skirstymo sistemų operatoriams taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai

Perdavimo ir skirstymo sistemų operatoriai:

- a) parengia ir viešai paskelbia techninio pritaikymo (pvz., tinklo jungtys ir tinklo sustiprinimas, geresnis tinklo veikimas) išlaidų padengimo ir pasidalijimo tipines taisykles, taip pat taisykles dėl nediskriminacinio tinklo kodeksų, kurie būtini, kad naujus didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagamintą elektros energiją tiekiančius gamintojus būtų galima integruoti į sujungtą tinklą;
- b) kiekvienam didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos gamintojui, norinčiam, kad jis būtų prijungtas prie sistemos, pateikia išsamią būtiną informaciją, įskaitant:
 - i) nuodugnią ir išsamią su prijungimu susijusių išlaidų sąmatą;
 - ii) pagrįstą ir tikslų prašymo prijungti prie tinklo gavimo ir nagrinėjimo grafiką;
 - iii) pagrįstą orientacinį bet kokio siūlomo prijungimo prie tinklo grafiką. Bendras prijungimo prie tinklo laikotarpis neturėtų būti ilgesnis kaip 12 mėnesių;
- c) numato standartizuotas ir supaprastintas paskirstytųjų didelio naudingumo kogeneracijos būdu pagamintos elektros energijos gamintojų prijungimo procedūras, kad jiems būtų lengviau prisijungti prie tinklo.

Tipinės a punkte nurodytos taisyklės grindžiamos objektyviais, skaidriais ir nediskriminaciniais kriterijais, visų pirma atsižvelgiant į sąnaudas ir naudą, susijusią su šių gamintojų prijungimu prie tinklo. Jose gali būti numatytos kitokios prijungimo rūšys.

XIII PRIEDAS

Būtinieji dalykai, kuriuos reikia įtraukti į energinio naudingumo sutartis su viešojo sektoriaus organizacijomis

- Aiškus ir skaidrus įgyvendintinų energijos vartojimo efektyvumo priemonių sąrašas;
- kiekis, kurį galima tikrai sutaupyti taikant sutartyje numatytas įgyvendinimo priemones;
- sutarties trukmė ir pagrindiniai tikslai, sąlygos ir pranešimo laikotarpiai;
- aiškus ir skaidrus kiekvienos susitariančiosios šalies įsipareigojimų sąrašas;
- sutaupyto kiekio nustatymo atskaitinė (-s) data (-os);
- aiškus ir skaidrus veiksmų, atliktinų priemonei įgyvendinti, ir susijusių išlaidų sąrašas;
- įpareigojimas iki galo įgyvendinti sutartyje numatytas priemones ir užfiksuoti dokumentuose visus projekto metu padarytus pakeitimus;
- trečiųjų asmenų įtraukimo taisyklės (subranga);
- aiškus ir skaidrus projekto finansinio poveikio parodymas ir abiem šalims tenkanti sutaupytų piniginių lėšų dalis (t. y. paslaugų teikėjo atlyginimas);
- aiškos ir skaidrios nuostatos dėl garantuotai sutaupyto kiekio įvertinimo ir patikros, kokybės patikrų ir garantijų;
- nuostatos, kuriomis patikslinama pasikeitusių pamatinių sąlygų, turinčių įtakos sutarties turiniui ir rezultatui (pvz., pasikeitusios energijos kainos, įrenginio naudojimo intensyvumas) sureguliuavimo procedūra;
- išsami informacija apie kiekvienos susitariančiosios šalies sutartinius įsipareigojimus.

XIV PRIEDAS
Bendra ataskaitų teikimo sistema

1 DALIS. Bendra metinių ataskaitų sistema

19 straipsnio 1 dalyje nurodytos ataskaitos suteikia pagrindą stebėti pažangą siekiant nacionalinių 2020 m. tikslų. Valstybės narės užtikrina, kad į ataskaitas būtų įtraukta bent tokia informacija:

- a) toliau nurodytų praėjusių metų rodiklių sąmata:
 - i) pirminės energijos vartojimo, kaip apibrėžta 2 straipsnio 2 dalyje;
 - ii) viso galutinės energijos vartojimo;
 - iii) galutinio energijos suvartojimo pagal sektorių:
 - pramonė;
 - transportas (išskirti keleivinį ir krovinį transportą);
 - namų ūkiai;
 - paslaugos.
 - iv) bendra pridėtinė vertė pagal sektorių:
 - pramonė;
 - paslaugos;
 - v) namų ūkių disponuojamosios pajamos;
 - vi) bendrasis vidaus produktas (BVP);
 - vii) gaminant šiluminę energiją pagaminta elektros energija;
 - viii) gaminant šiluminę energiją pagaminta šiluma;
 - ix) šiluminės energijos gamybos kuro sąnaudos;
 - x) keleiviams tenkančių kilometrų skaičius;
 - xi) tonai tenkančių kilometrų skaičius;
 - xii) gyventojai.
- b) Svarbiausių praėjusiais metais įgyvendintų teisėkūros ir ne teisėkūros priemonių, padedančių siekti bendrų nacionalinių 2020 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslų, naujausi pakeitimai;

Sektorių, kuriuose energijos vartojimas yra stabilus arba didėja, atžvilgiu valstybės narės ištiria šio reiškinio priežastis ir kartu su sąmatomis pateikia savo vertinimus.

- c) valstybės narės viešosioms organizacijoms priklausančių pastatų, kurių bendras naudingasis plotas viršija 250 m², patalpų bendras plotas, kuris ataskaitos teikimo metų sausio 1 d. neatitiko 4 straipsnio 1 dalyje nurodytų energinio naudingumo reikalavimų;
- d) praėjusiais metais renovuotas valstybės narės viešosioms organizacijoms priklausančių pastatų patalpų bendras plotas;
- e) energija, sutaupyta taikant 6 straipsnio 1 dalyje nurodytas nacionalines energijos vartojimo efektyvumo sistemas ar alternatyvias priemones, priimtas taikant 6 straipsnio 9 dalį.

Į pirmąją ataskaitą taip pat įtraukiamas 3 straipsnio 1 dalyje nurodytas nacionalinis tikslinis rodiklis.

2 DALIS. Bendra papildomų ataskaitų sistema

19 straipsnio 2 dalyje nurodytose ataskaitose aprašoma nacionalinių energijos vartojimo efektyvumo strategijų kūrimo sistema.

Ataskaita apima reikšmingas energijos vartojimo efektyvumo gerinimo priemones ir numatomą sutaupyti arba sutaupytą energiją, įskaitant energijos tiekimo, perdavimo ir skirstymo bei galutinio energijos vartojimo priemones. Valstybės narės užtikrina, kad į ataskaitas būtų įtraukta bent tokia būtinoji informacija:

1. Tiksliniai rodikliai ir strategijos

- Nacionalinis 2020 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslinis rodiklis, kaip reikalaujama 3 straipsnio 1 dalyje;
- Direktyvos 2006/32/EB 4 straipsnio 1 dalyje nurodytas nacionalinis orientacinis energijos taupymo tikslinis rodiklis;
- kiti esami energijos vartojimo efektyvumo tiksliniai rodikliai, taikomi visam ūkiui ar konkreitiems sektoriams.

2. Priemonės ir energijos taupymas

Ataskaitose pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi arba planuojama imtis svarbiausiems šios direktyvos elementams įgyvendinti, ir su šiomis priemonėmis susijusi sutaupyta energija.

a) Pirminės energijos taupymas

Ataskaitoje išvardijamos reikšmingos priemonės ir veiksmai, kurių imtasi pirminei energijai taupyti visuose ūkio sektoriuose. Kiekvienos priemonės (veiksmai) ar priemonių (veiksmų) rinkinio atveju nurodoma, kiek numatoma sutaupyti iki 2020 m. ir kiek sutaupyta iki ataskaitos pateikimo dienos.

Turėtų būti pateikta informacija apie kitokių priemonių poveikį ir (arba) naudą (šiltnamio efektą sukeliančių dujų išlakų sumažinimas, pagerėjusi oro kokybė, darbo vietų kūrimas ir kt.), jei tokia informacija yra prieinama, ir įgyvendinimo biudžetas.

b) Galutinės energijos taupymas

Į pirmąją ir antrąją papildomą ataskaitą įtraukiami rezultatai, susiję su Direktyvos 2006/32/EB 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyto galutinės energijos taupymo tiksliniu rodikliu. Jeigu kiekvienos priemonės atveju sutaupyto kiekio apskaičiavimai arba prognozės nėra prieinama, nurodomas dėl priemonių (derinio) sektoriaus lygmeniu sumažėjęs energijos suvartojimas.

Pirmojoje ir antrojoje ataskaitoje taip pat nurodoma matavimo ir (arba) apskaičiavimo metodika, naudota sutaupytai energijai apskaičiuoti. Jeigu taikoma „rekomenduotoji metodika“⁴⁵, ataskaitoje tai yra nurodoma.

3. Konkreti informacija, susijusi su šios direktyvos nuostatomis

3.1. Viešosios organizacijos (4 straipsnis)

Į papildomą ataskaitą įtraukiamas viešųjų organizacijų, pagal 4 straipsnio 3 dalį parengusių energijos vartojimo efektyvumo planą, sąrašas.

3.2. Energijos vartojimo efektyvumo įpareigojimai (6 straipsnis)

Į papildomas ataskaitas įtraukiami pagal IV priedą pasirinkti nacionaliniai koeficientai.

Į pirmąją papildomą ataskaitą įtraukiamas trumpas 6 straipsnio 1 dalyje nurodytos nacionalinės sistemos arba taikant 6 straipsnio 9 dalį priimtų alternatyvių priemonių aprašymas.

3.3. Energijos vartojimo auditas ir valdymo sistemos (7 straipsnis)

Į papildomas ataskaitas įtraukiama tokia informacija:

- a) per pastaruosius 3 metus atliktų energijos vartojimo auditų skaičius;
- b) per pastaruosius 3 metus didelėse įmonėse atliktų energijos vartojimo auditų skaičius;
- c) didelių įmonių skaičius valstybės narės teritorijoje, nurodant tų įmonių, kurioms taikoma 7 straipsnio 3 dalis, skaičių.

3.4. Efektyvaus šildymo ir vėsinimo skatinimas (10 straipsnis)

Į papildomas ataskaitas įtraukiama:

- pažangos, pasiektos įgyvendinant 10 straipsnio 1 dalyje nurodytą nacionalinį šildymo ir vėsinimo planą, įvertinimas.

3.5. Energijos transformavimas (11 straipsnis)

- Į papildomas ataskaitas įtraukiama nekonfidenciali 11 straipsnyje nurodytų duomenų aprašų santrauka (laikantis X priedo reikalavimų).

⁴⁵ Matavimo ir patikros metodų rekomendacijos pagal Direktyvą 2006/32/EB dėl energijos galutinio vartojimo efektyvumo ir energetinių paslaugų.

3.6. *Energijos perdavimas ir skirstymas (12 straipsnis)*

- Į pirmąją papildomą ataskaitą ir paskui kas 10 metų pateiktinas ataskaitas įtraukti 12 straipsnio 2 dalyje nurodytos dujų ir elektros energijos infrastruktūros energijos vartojimo efektyvumo potencialo planai.

3.7. *Sertifikavimo sistemų prieinamumas (13 straipsnis)*

Į papildomas ataskaitas įtraukiama informacija apie prieinamas nacionalines energetinių paslaugų teikėjų, energijos vartojimo audito ir energijos vartojimo efektyvumo gerinimo priemonių sertifikavimo sistemas arba lygiavertes kvalifikavimo sistemas.

3.8. *Energetinės paslaugos (14 straipsnis)*

Į papildomas ataskaitas įtraukiama interneto nuoroda į interneto svetainę, kurioje galima susipažinti su nacionaliniais 14 straipsnyje nurodytų energetinių paslaugų teikėjų sąrašais ir registrais.

3.9. *Kitos energijos vartojimo efektyvumo skatinimo priemonės (15 straipsnis)*

Pirmojoje papildomoje ataskaitoje pateikiamas 15 straipsnyje nurodytų priemonių sąrašas.

XV PRIEDAS
Atitikties lentelė

Direktyva 2006/32/EB	Ši direktyva
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnis	1 straipsnis
3 straipsnio a punktas	1 straipsnio 1 dalis
3 straipsnio b punktas	--
3 straipsnio c punktas	--
3 straipsnio d punktas	--
--	2 straipsnio 2 punktas
3 straipsnio e punktas	2 straipsnio 3 punktas
3 straipsnio f punktas	--
3 straipsnio g punktas	--
3 straipsnio h punktas	--
3 straipsnio i punktas	--
--	2 straipsnio 4 punktas
--	2 straipsnio 5 punktas
--	2 straipsnio 6 punktas
3 straipsnio j punktas	2 straipsnio 13 punktas
3 straipsnio k punktas	--
3 straipsnio l punktas	2 straipsnio 12 punktas
3 straipsnio m punktas	--
3 straipsnio n punktas	2 straipsnio 10 punktas
3 straipsnio o punktas	2 straipsnio 7 punktas
3 straipsnio p punktas	2 straipsnio 8 punktas
3 straipsnio q punktas	2 straipsnio 9 punktas
3 straipsnio r punktas	--

3 straipsnio 5 punktas	--
--	2 straipsnio 11 punktas
--	2 straipsnio 14 punktas
--	3 straipsnis
4 straipsnis	--
5 straipsnis	4 straipsnis, 5 straipsnis
6 straipsnio 1 dalies a punktas	6 straipsnio 6 dalies b ir c punktai
6 straipsnio 1 dalies b punktas	6 straipsnio 7 dalis
6 straipsnio 2 dalis	6 straipsnio 1, 2, 3, 4 ir 5 dalys, 6 dalies a punktas, 8, 9 ir 10 dalys
7 straipsnio 1 dalis	--
7 straipsnio 2 dalis	15 straipsnio 1 dalies paskutinė įtrauka
7 straipsnio 3 dalis	--
8 straipsnis	13 straipsnio 1 dalis
--	13 straipsnio 2 dalis
9 straipsnio 1 dalis	--
9 straipsnio 2 dalis	14 straipsnio b, c ir e punktai
10 straipsnio 1 dalis	12 straipsnio 4 dalis
10 straipsnio 2 dalis	12 straipsnio 3 dalis
11 straipsnis	--
12 straipsnio 1 dalis	7 straipsnio 1 dalis
12 straipsnio 2 dalis	--
--	7 straipsnio 2 dalis
12 straipsnio 3 dalis	7 straipsnio 3 dalis
13 straipsnio 1 dalis	8 straipsnio 1 dalis
13 straipsnio 2 dalis	8 straipsnio 2 dalis
--	9 straipsnis

--	11 straipsnis
--	12 straipsnio 1 ir 2 dalys
--	14 straipsnio a ir d punktai
--	15 straipsnio 1 dalies a ir b punktai
--	15 straipsnio 2 dalis
--	16 straipsnis
14 straipsnio 1 ir 2 dalys	19 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys
14 straipsnio 3 dalis	--
14 straipsnio 4 ir 5 dalys	19 straipsnio 4 ir 5 dalys
--	17 straipsnio 1 dalis
15 straipsnio 1 dalis	17 straipsnio 2 dalis
15 straipsnio 2 dalis	--
15 straipsnio 3 dalis	--
15 straipsnio 4 dalis	--
--	18 straipsnis
--	19 straipsnio 7 dalis
--	19 straipsnio 8 dalis
--	19 straipsnio 9 dalis
--	19 straipsnio 10 dalis
16 straipsnis	20 straipsnis
17 straipsnis	21 straipsnis
18 straipsnis	22 straipsnis
19 straipsnis	23 straipsnis
20 straipsnis	24 straipsnis
I priedas	--
II priedas	IV priedas
III priedas	--

IV priedas	--
V priedas	--
VI priedas	III priedas
--	V priedas
--	VI priedas
--	VII priedas
--	VIII priedas
--	IX priedas
--	X priedas
--	XI priedas
--	XII priedas
--	XIII priedas
--	XIV priedas
--	XV priedas
Direktyva 2004/8/EB	Ši direktyva
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnis	1 straipsnis
3 straipsnio a punktas	2 straipsnio 15 punktas
3 straipsnio b punktas	2 straipsnio 17 punktas
3 straipsnio c punktas	2 straipsnio 16 punktas
3 straipsnio d punktas	2 straipsnio 18 punktas
3 straipsnio e punktas	--
3 straipsnio f punktas	--
3 straipsnio g punktas	2 straipsnio 20 punktas
3 straipsnio h punktas	--
3 straipsnio i punktas	2 straipsnio 19 punktas
3 straipsnio j punktas	--

3 straipsnio k punktas	2 straipsnio 21 punktas
3 straipsnio l punktas	2 straipsnio 22 punktas
3 straipsnio m punktas	2 straipsnio 24 punktas
3 straipsnio n punktas	2 straipsnio 23 punktas
3 straipsnio o punktas	--
--	2 straipsnio 25 punktas
--	2 straipsnio 26 punktas
--	2 straipsnio 27 punktas
4 straipsnio 1 dalis	II priedo f punkto pirma įtrauka
--	10 straipsnio 1–9 dalys
4 straipsnio 2 dalis	10 straipsnio 10 dalies trečia įtrauka
4 straipsnis 3 dalis	--
5 straipsnis	10 straipsnio 10 dalies pirma ir antra įtraukos
6 straipsnis	--
7 straipsnio 1 dalis	10 straipsnio 11 dalis
7 straipsnio 2 dalis	--
7 straipsnio 3 dalis	--
8 straipsnis	12 straipsnio 5 dalis
--	12 straipsnio 6 dalis
--	12 straipsnio 7 dalis
9 straipsnis	--
10 straipsnio 1 ir 2 dalys	--
10 straipsnio 3 dalis	19 straipsnio 6 dalis
11 straipsnis	--
12 straipsnis	--
13 straipsnis	17 straipsnio 2 dalis
14 straipsnis	--

15 straipsnis	22 straipsnis
16 straipsnis	--
17 straipsnis	23 straipsnis
18 straipsnis	24 straipsnis
I priedas	I priedo II dalis
II priedas	I priedo I dalis
--	I priedo III dalis
III priedas	II priedas
IV priedas	--

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje⁴⁶

ENERGETIKA [32]

1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **nauja priemone**

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **po bandomojo projekto priimta nauja priemone (parengiamąja priemone)**⁴⁷

☐ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **esamos priemonės pratęsimu**

☒ Pasiūlymas (iniciatyva) susijęs (-usi) su **priemone, perorientuota į naują priemonę.**

1.4. Tikslai

1.4.1. Komisijos daugiametis (-čiai) strateginis (-iai) tikslas (-ai), kurio (-ių) siekiama šiuo pasiūlymu (šia iniciatyva)

Šis pasiūlymas paremtas pažangaus, tvaraus ir įtraukaus augimo strategija „Europa 2020“. Juo tiesiogiai padedama pasiekti vieną iš penkių pagrindinių strategijoje nustatytų tikslinių rodiklių, t. y. 2020 m. įgyvendinti 20 proc. energijos vartojimo efektyvumo tikslinį rodiklį.

1.4.2. Konkretus tikslas ir atitinkama VGV / VGB veikla

3 konkretus tikslas

3. Pasiekti, kad ES būtų suvartojama 20 proc. mažiau energijos.

4. Skatinti atsinaujinančiuosius išteklius ir didinti energijos vartojimo efektyvumą transporto, gyvenamųjų pastatų / paslaugų ir pramonės sektoriuose, šalinant netechnologines kliūtis (Pažangios energetikos Europai programa).

Atitinkama VGV / VGB veikla:

3: 32 04 03

4: 32 04 06

⁴⁶

VGV – veikla grindžiamas valdymas, VGB – veikla grindžiamas biudžeto sudarymas.

⁴⁷

Kaip nurodyta Finansinio reglamento 49 straipsnio 6 dalies a arba b punkte.

1.4.3. *Numatomas (-i) rezultatas (-ai) ir poveikis*

Nurodyti poveikį, kurį pasiūlymas (iniciatyva) turėtų turėti tiksliniams gavėjams / grupėms.

Pasiūlymas turės teigiamą poveikį tiekimo saugumui Europoje, padės švelninti klimato kaitą ir turės teigiamą poveikį ekonomikos augimui bei darbo vietų kūrimui. Sutaupyta energija suteiks finansinių išteklių, kuriuos būtų galima reinvestuoti į kitas ūkio sritis ir padėti sumažinti ir taip ribotiems viešiesiems biudžetams tenkančią naštą. Piliečiams energijos vartojimo efektyvumas reiškia mažesnes sąskaitas už energiją. Be to, būtų numatytos priemonės kuro nepritekliaus problemai spręsti. Galiausiai didesnė gamyba naudojant mažiau energijos turėtų pagerinti ES pramonės konkurencingumą ir ji imtų pirmauti pasaulio energijos vartojimo efektyvumo technologijų rinkose.

1.4.4. *Rezultatų ir poveikio rodikliai*

Nurodyti pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo stebėjimo rodiklius.

Pagal šį pasiūlymą valstybės narės turės kasmet atsiskaityti Komisijai apie pažangą įgyvendinant direktyvą, taikydamos tam tikrus rodiklius (pvz., pirminės energijos suvartojimas, veiklos rodikliai tam tikruose sektoriuose, pvz., pramonės, gyvenamojo būsto ir paslaugų, transporto, energijos tiekimo, viešosioms organizacijoms priklausančių pastatų bendro ploto, renovuoto per metus). Be to, valstybės narės privalo kas trejus metus teikti įvairių įgyvendinimo rodiklių ataskaitą.

1.5. **Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas**

1.5.1. *Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai*

Trumpalaikis šio pasiūlymo tikslas – svariai padėti siekti ES 2020 m. energijos vartojimo efektyvumo tikslo ir įgyvendinti strategiją „Europos Sąjunga 2020“. Pasiūlymas turi ir ilgalaikį tikslą – pagerinti energijos vartojimo efektyvumą ES po 2020 m.

1.5.2. *Papildoma ES dalyvavimo nauda*

ES nusistatė tikslinį rodiklį užtikrinti, kad 2020 m. būtų sutaupoma 20 proc. pirminės energijos ir padarė jį vienu iš penkių pagrindinių strategijos „Europa 2020“ tikslinių rodiklių. Pagal dabartinę politikos sistemą ir ES ir valstybių narių lygmeniu esamų energijos taupymo galimybių nesugebėta išnaudoti.

Šiame pasiūlyme sprendžiamos energetinės problemos (energijos tiekimo saugumas, tvarumas ir klimato kaita, taip pat ES konkurencingumas) kelia bendrą rūpestį visai ES, todėl būtina kolektyvinė reakcija ES lygmeniu, siekiant užtikrinti veiksmų koordinavimą ir veiksmingesnį bendrų tikslų pasiekimą.

1.5.3. *Panašios patirties išvados*

Šiuo pasiūlymu panaikinama esama energijos vartojimo efektyvumo sistema, t. y. Energetikos paslaugų direktyva ir Termofikacijos direktyva, nes dėl šių direktyvų švelnių formuluočių nesugebėta iki galo išnaudoti esamų energijos taupymo galimybių. Šiuo pasiūlymu siekiama pašalinti abiejų direktyvų trūkumus ir užpildyti spragas, sugriežtinant tekstą, padarant jį aiškesnį ir nustatant aiškius įpareigojimus.

1.5.4. Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Pasiūlymas glaudžiai susijęs su strategija „Europa 2020“ ir pavyzdine 2020 m. tausiai išteklius naudojančios Europos iniciatyva. Jis atitinka esamas ES klimato, energetikos ir socialinės politikos kryptis ir jas papildo.

1.6. Trukmė ir finansinis poveikis

☐ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė ribota**

- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) galioja nuo MMMM [MM DD] iki MMMM [MM DD]
- ☐ Finansinis poveikis nuo MMMM iki MMMM

☒ Pasiūlymo (iniciatyvos) **trukmė neribota**

- Įgyvendinimas gali prasidėti 2012 m., atsižvelgiant į teisėkūros proceso eigą
- po to – visavertis taikymas.

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)⁴⁸

☒ **Komisijos vykdomas tiesioginis centralizuotas valdymas**

☐ **Netiesioginis centralizuotas valdymas**, vykdomo užduotis perduodant:

- ☐ vykdomosioms įstaigoms
- ☐ Bendrijų įsteigtoms įstaigoms⁴⁹
- ☐ nacionalinėms viešojo sektoriaus arba viešąsias paslaugas teikiančioms įstaigoms
- ☐ asmenims, atsakingiems už konkrečių veiksmų vykdymą pagal Europos Sąjungos sutarties V antraštinę dalį ir nurodytiems atitinkamame pagrindiniame teisės akte, apibrėžtame Finansinio reglamento 49 straipsnyje

☐ **Pasidalijamasis valdymas** kartu su valstybėmis narėmis

☐ **Decentralizuotas valdymas** kartu su trečiosiomis šalimis

☐ **Jungtinis valdymas** kartu su tarptautinėmis organizacijomis (*nurodyti*)

Jei nurodomas daugiau kaip vienas valdymo būdas, išsamią informaciją pateikti šio punkto pastabų skiltyje.

Pastabos

Iš esmės ši pasiūlymą teks įgyvendinti valstybėms narėms. Komisija atliks įvairius tyrimus ir vertinimus, taip pat prižiūrės ir remis įgyvendinimą (įvairiomis bendradarbiavimo iniciatyvomis, kaip antai suderintų veiksmų projektu) nacionaliniu lygmeniu.

⁴⁸ Informacija apie valdymo būdus ir nuorodos į Finansinį reglamentą pateikiamos svetainėje *BudgWeb* http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

⁴⁹ Kaip nurodyta Finansinio reglamento 185 straipsnyje.

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Priežiūros ir atskaitomybės taisyklės

Nurodyti dažnumą ir sąlygas.

Valstybės narės turi pateikti: i) metinę įvairių pagrindinių energijos ir įgyvendinimo rodiklių ataskaitą; ir ii) direktyvos, nacionalinių energijos vartojimo efektyvumo priemonių ir strategijų įgyvendinimo trejų metų ataskaitą, kurioje pateikiama platesnė informacija.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema

2.2.1. Nustatyta rizika

Su direktyvos įgyvendinimu susijusi rizika nustatyta kartu su pasiūlymu pateikiamame įgyvendinimo plane. Ji susijusi su perkėlimo į nacionalinę teisę ir įgyvendinimo etapais, taip pat vidaus ir išorės rizika.

2.2.2. Numatomas (-i) kontrolės metodas (-ai)

Įgyvendinimo plane numatyti taisomieji veiksmai nustatytai rizikai pašalinti. Tai, pavyzdžiui, sustiprintas dialogas ir bendradarbiavimas su valstybėmis narėmis, įskaitant bendradarbiavimą pagal Suderintų veiksmų programą ir dvišaliu pagrindu, atitikties lentelių reikalavimus, sankcijų už reikalavimų nevykdymą nustatymą. Taip pat numatyta, kad Komisija vertins nacionalines metines ir trejų metų ataskaitas. Be to, Komisija gali pateikti rekomendacijas.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones.

Šis pasiūlymas neturi poveikio ES biudžeto veiklos daliai. Grėsmių nenustatyta.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-s)

- Dabartinės biudžeto išlaidų eilutės

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris [Aprašymas.....]	DA / NDA (50)	ELPA ⁵¹ šalių	šalių kandidačiai ⁵²	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 18 straipsnio 1 dalies aa punktą
1A	32.04.03 [Europos energetikos politikos ir energetikos vidaus rinkos rėmimo veikla]	DA.	NE	NE	NE	NE
1A	32.04.06 [[Konkurencingumo ir inovacijų bendroji programa. Programa „Pažangi energetika Europai“]	DA	TAIP	TAIP	NE	NE

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės – NE

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris [Išlaidų kategorija.....]	DA / NDA	ELPA šalių	Šalių kandidačių	Trečiųjų šalių	Pagal Finansinio reglamento 18 straipsnio 1 dalies aa punktą
	[XX.YY.YY.YY]		TAIP/ NE	TAIP/NE	TAIP/ NE	TAIP/NE

⁵⁰ DA – diferencijuotieji asignavimai / NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

⁵¹ ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

⁵² Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių šalių kandidačių.

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms suvestinė

PASIŪLYMAS BUS ĮGYVENDINAMAS NAUDOJANT ESAMAS BIUDŽETO LĖŠAS IR NETURĖS POVEIKIO DAUGIAMETEI FINANSINEI PROGRAMAI.

Mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija:	Numeris	[Išlaidų kategorija 1A]
--	---------	-------------------------

<ENER> GD			N metai ⁵³	N+1 metai	N+2 metai	N+3 metai	... atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			IŠ VISO
• Veiklos asignavimai										
Biudžeto eilutės numeris 32.04.03	Įsipareigojimai	(1)	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	1,4
	Mokėjimai	(2)	0,06	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	1,26
Biudžeto eilutės numeris 32.04.06	Įsipareigojimai	(1a)	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8	33,6
	Mokėjimai	(2a)	1,44	3,36	4,8	4,8	4,8	4,8	4,8	28,8
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami konkrečių programų rinkinio lėšomis ⁵⁴										
Biudžeto eilutės numeris 32010406		(3)								
IŠ VISO asignavimų <ENER> GD	Įsipareigojimai	=1+1a +3	5	5	5	5	5	5	5	35,0
	Mokėjimai	=2+2a	1,5	3,56	5	5	5	5	5	30,06

⁵³ N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

⁵⁴ Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

		+3								
• IŠ VISO veiklos asignavimų	Išipareigojimai	(4)	5	5	5	5	5	5	5	35,0
	Mokėjimai	(5)	1,5	3,56	5	5	5	5	5	30,06
• IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų konkrečių programų rinkinio lėšomis		(6)								
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos <....> IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	Išipareigojimai	=4+ 6	5	5	5	5	5	5	5	35,0
	Mokėjimai	=5+ 6	1,5	3,56	5	5	5	5	5	30,06

Jei pasiūlymas (iniciatyva) daro poveikį kelioms išlaidų kategorijoms:

• IŠ VISO veiklos asignavimų	Išipareigojimai	(4)								
	Mokėjimai	(5)								
• IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų konkrečių programų rinkinio lėšomis		(6)								
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 1–4 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS (Orientacinė suma)	Išipareigojimai	=4+ 6	5	5	5	5	5	5	5	35,0
	Mokėjimai	=5+ 6	1,5	3,56	5	5	5	5	5	30,06

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija:	5	„Administracinės išlaidos“
---	----------	----------------------------

Mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		N metai	N+1 metai	N+2 metai	N+3 metai	... atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			IŠ VISO
<ENER> GD									
• Žmogiškieji ištekliai		0,727	0,727	0,727	0,727	0,727	0,727	0,727	5,089
• Kitos administracinės išlaidos		0,086	0,086	0,086	0,086	0,086	0,086	0,086	0,602
IŠ VISO <ENER> GD	Asignavimai	0,813	0,813	0,813	0,813	0,813	0,813	0,813	5,691

IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso išsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	0,813	0,813	0,813	0,813	0,813	0,813	0,813	5,691
---	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

		N metai⁵⁵	N+1 metai	N+2 metai	N+3 metai	... atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			IŠ VISO
IŠ VISO asignavimų pagal daugiamečių finansinės programos 1–5 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS	Išsipareigojimai	5,813	5,813	5,813	5,813	5,813	5,813	5,813	40,691
	Mokėjimai	2,313	4,373	5,813	5,813	5,813	5,813	5,813	35,751

⁵⁵ N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

3.2.2. Numatomas poveikis veiklos asignavimams

- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti **nauji** veiklos asignavimai nenaudojami (iniciatyva yra dabartinės finansinės programos dalis)
- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

Įsipareigojimų asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Nurodyti tikslus ir rezultatus			Metai N		Metai N+1		Metai N+2		Metai N+3		... atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)						IŠ VISO	
	REZULTATAI																	
	Rezult ato rūšis ⁵⁶	Viduti nės rezult ato išlaido s	Rezultatų skaičius	Išlaido s	Rezultatų skaičius	Išlaido s	Rezultatų skaičius	Išlaido s	Rezultatų skaičius	Išlaidos	Rezultatų skaičius	Išlaid os	Rezultatų skaičius	Išlaido s	Rezultatų skaičius	Išlaido s	Bendras rezultatų skaičius	Iš viso išlaidų
↓																		
3 KONKRETUS TIKSLAS: pasiekti, kad ES būtų suvartojama 20 proc. mažiau energijos, palyginti su PRIMES 2007 prognozėmis 2020 metams																		
- Rezultatas	Tyrimas	1	1	0,2	1	0,2	1	0,2	1	0,2	1	0,2	1	0,2	1	0,2	7	1,4
3 konkretaus tikslo tarpinė suma				0,2		0,2		0,2		0,2		0,2		0,2		0,2	7	1,4
4 KONKRETUS TIKSLAS: skatinti atsinaujinančiuosius išteklius ir didinti energijos vartojimo efektyvumą transporto, gyvenamųjų pastatų / paslaugų ir pramonės sektoriuose, šalinant netechnologines kliūtis (Pažangios energetikos Europai programa)...																		
- Rezultatas	Tyrimas	1,4	2	2,8	2	2,8	2	2,8	2	2,8	2	2,8	2	2,8	2	2,8	14	19,6
- Rezultatas	Suderinti veiksmai	2	0,3	2	0,3	2	0,3	2	0,3	2	0,3	2	0,3	2	0,3	2	2,1	14
4 konkretaus tikslo tarpinė suma			2,3	4,8	2,3	4,8	2,3	4,8	2,3	4,8	2,3	4,8	2,3	4,8	2,3	4,8	16,1	33,6

⁵⁶

Rezultatai – tai būsimi produktai ir paslaugos (pvz., finansuota studentų mainų, nutiesta kelių kilometrų ir kt.).

IŠ VISO IŠLAIDŲ		5		5		5		5		5		5		5		35
-----------------	--	---	--	---	--	---	--	---	--	---	--	---	--	---	--	----

3.2.3. Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams

3.2.3.1. Suvestinė

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti nauji veiklos asignavimai nenaudojami
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip (iniciatyva yra dabartinės finansinės programos dalis)

PASIŪLYMAS BUS ĮGYVENDINAMAS NAUDOJANT ESAMOS BIUDŽETO LĖŠAS IR NETURĖS POVEIKIO DAUGIAMETEI FINANSINEI PROGRAMAI.

Mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	Metai N ⁵⁷	Metai N+1	Metai N+2	Metai N+3	... atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			IŠ VISO
--	--------------------------	--------------	--------------	--------------	--	--	--	---------

Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
Žmogiškieji ištekliai	0,727	0,727	0,727	0,727	0,727	0,727	0,727	5,089
Kitos administracinės išlaidos	0,086	0,086	0,086	0,086	0,086	0,086	0,086	0,602
Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	0,813	0,813	0,813	0,813	0,813	0,813	0,813	5,691

Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ⁵⁸								
Žmogiškieji ištekliai								
Kitos administracinės išlaidos								
Tarpinė suma, neįtraukta į								

⁵⁷

N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

⁵⁸

Techninė ir (arba) administracinė pagalba ir išlaidos ES programoms ir (arba) priemonėms įgyvendinti (buvusios BA eilutės), taip pat netiesioginiams ir tiesioginiams moksliniams tyrimams atlikti.

daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJA								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

IŠ VISO	0,813	0,813	0,813	0,813	0,813	0,813	0,813	5,691
---------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

3.2.3.2. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

- ☐ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai nenaudojami
- ☒ Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti šiuo metu skirti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

Sąmatą nurodyti sveikais skaičiais (arba ne smulkiau nei dešimtuųjų tikslumu)

	Metai N	Metai N+1	Metai N+2	Metai N+3	... atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)				
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)									
XX 01 01 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)	0,727	0,727	0,727	0,727	0,727	0,727	0,727	0,727	
XX 01 01 02 (Delegacijos)									
XX 01 05 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)									
10 01 05 01 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)									
• Išorės personalas (visos darbo dienos ekvivalento vienetais (FTE)) ⁵⁹									
XX 01 02 01 (CA, INT, SNE finansuojami iš bendrojo biudžeto)									
XX 01 02 02 (CA, INT, JED, LA ir SNE delegacijose)									
XX 01 04 <i>yy</i> ⁶⁰	- būstinėje ⁶¹								
	- delegacijose								
XX 01 05 02 (CA, INT, SNE – Netiesioginiai moksliniai tyrimai)									
10 01 05 02 (CA, INT, SNE – Tiesioginiai moksliniai tyrimai)									
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)									
IŠ VISO	0,727	0,727	0,727	0,727	0,727	0,727	0,727	0,727	

XX yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant generalinio direktorato darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) persikirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų asignavimų, kurie atsakingam generaliniam

⁵⁹ CA – sutartininkas („Contract Agent“); INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („Intérimaire“); JED – jaunesnysis delegacijos ekspertas („Jeune Expert en Délégation“); LA – vietinis darbuotojas („Local Agent“); SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“).

⁶⁰ Neviršijant ribos, nustatytos išorės personalui, finansuojamam iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

⁶¹ Būtina struktūriniais fondams, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žuvininkystės fondui (EŽF).

direktoratui galėtų būti skiriami pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	Vykdyti reikiamas užduotis siekiant patenkinti įvairius Komisijos poreikius (pvz., peržiūrėti valstybių narių ataskaitas, pradėti ir prižiūrėti tyrimus, atlikti analizę, rengti jos įgyvendinimo paramos programas, stebėti įgyvendinimą)
Išorės personalas	

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

- ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) atitinka dabartinę finansinę programą.
- ☐ Atsižvelgiant į pasiūlymą (iniciatyvą), reikės pakeisti daugiametės finansinės programos atitinkamos išlaidų kategorijos programavimą.

Paaiškinti, kaip reikia pakeisti programavimą, ir nurodyti atitinkamas biudžeto eilutes bei sumas.

....

- ☐ Įgyvendinant pasiūlymą (iniciatyvą) būtina taikyti lankstumo priemonę arba patikslinti daugiametę finansinę programą⁶².

Paaiškinti, ką reikia atlikti, ir nurodyti atitinkamas išlaidų kategorijas, biudžeto eilutes ir sumas.

.....

3.2.5. Trečiųjų šalių įnašai

- ☒ Pasiūlyme (iniciatyvoje) nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo.
- Pasiūlyme (iniciatyvoje) numatytas bendras finansavimas apskaičiuojamas taip:

Asignavimai mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	Metai N	Metai N+1	Metai N+2	Metai N+3	... atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			Iš viso
Nurodyti bendrą finansavimą teikiančią įstaigą								
IŠ VISO bendrai finansuojamų asignavimų								

⁶² Žr. Tarpinstitucinio susitarimo 19 ir 24 punktus.

3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

- ☒ Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio įplaukoms.
- ☐ Pasiūlymas (iniciatyva) turi finansinį poveikį:
 - ☐ nuosaviems ištekliams
 - ☐ įvairioms įplaukoms

Mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Biudžeto įplaukų eilutė	Asignavimai, skirti einamųjų metų biudžetui	Pasiūlymo (iniciatyvos) poveikis ⁶³						
		Metai N	Metai N+1	Metai N+2	Metai N+3	... atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)		
straipsnis								

Įvairių asignuotųjų įplaukų atveju nurodyti biudžeto išlaidų eilutę (-es), kuriai (-oms) daromas poveikis.

....

Nurodyti poveikio įplaukoms apskaičiavimo metodą.

....

⁶³ Tradiciniai nuosavi ištekliai (muitai, cukraus mokesčiai) turi būti nurodomi grynosiomis sumomis, t. y. iš bendros sumos atskaičius 25 proc. surinkimo išlaidų.